

Inkeri

Opas opintokerhoille
ja Inkeristä kiinnostuneille

Toimittajat: Ulla-Maija Halme
Seppo Suominen

Julkaisija: Eläkeliitto ry
ISBN: 952-9880-02-2

Sisältö

Lukijalle	3
Inkerin historiaa	4
Inkerin suomalaiset	10
Inkeri tänään	11
Inkerinmaan kristillisyyden taustaa	13
Inkerin ev.lut. kirkko nyt	16
Mummojen kirkosta lasten ja nuorten kirkoksi	18
Mistä Inkerin apu-projektissa on kysymys	21
Suuri haaste koko Inkerin kirkolle	26
Miten kohtaan toisen ihmisen	31
Yhteistyökumppanimme Kirkon Ulkomaanapu	35
Inkerin seurakunnat	38
Yhteistyön periaatteet Inkerin kirkon kanssa	48
Kirjallisuutta	49
Inkerin järjestöjä	51

Lukijalle

Eläkeliiton Inkerin apu-hanke on toinen maamme rajojen ulkopuolelle suuntautuva avustusprojektimme. Kun siirryimme Nepalista aivan lähialueellemme Inkerinmaalle, tarjoutui meille mahdollisuus huomattavasti laaja-alaisempaan auttamistyöhön ja samalla myös ihmisten väliseen kanssakäymiseen omalla kielellämme.

Jotta onnistuisimme tässä mahdollisimman hyvin, tarvitaan tietoa niin Inkerinmaasta kuin inkeriläisistäkin. Siksi tämä inkeriläisistä kertova kirjanen on tehty. Se on tarkoitettu tiedonlisääjäksi niin yksittäiselle eläkeliittolaiselle kuin heidän muodostamilleen opintokerhoillekin.

Inkeri elää Venäjän tavoin voimakasta murrosaikaa. Tämä merkitsee suuria ja laajalle ulottuvia, nopeitakin muutoksia. Siksi osa kirjan tiedoista varmasti vanhentuu nopeasti. Kuitenkin perustiedot Inkerin vaiheista ja myös omasta Inkerin apu-toiminnastamme pysyvät. Kirja säilyy siten ajan tasalla koko projektimme ajan varsinkin, kun pyrimme sen kuluessa jatkuvasti täydentämään tietoja.

Kirjamme sisältää tiivistelmän viime aikoina julkaistusta erittäin monipuolisesta Inkeri-aineistosta. Mukana olevan kirjallisuusluettelon avulla lukija löytää kuitenkin myös perusteellisemmin Inkeristä kertovia teoksia. Samoin mukana on luettelo kohdealueen seurakunnista ja siellä toimivista yhteisöistä. Toivomme, että niistä on hyötyä siinä käytännön työssä, jota teemme Inkerin vanhusten hyväksi.

Inkeri-projektimme auttamistyö tapahtuu Kirkon Ulkomaanavun kanssa yhteistyössä. Mukana on läheisesti myös Inkerin kirkko. Näin toimien varmistamme, että apumme menee oikeaan kohteeseen.

Toivomme antoisia hetkiä kirjan ja Inkerin avun parissa. Muistutamme, että auttamistyö antaa myös tekijälleen:

Antaessaan saa!

Helsingissä talven ensipakkasilla 1994

Toimittajat

Inkerin historiaa

Inkeriksi on vanhastaan nimitetty Karjalan kannaksen ja Viron välillä Suomen lahden eteläpuolella sijainnutta lähinnä inkeriläisten asuttamaa maakuntaa, jonka suuruus ja rajat ovat eri aikoina vaihdelleet. Nykyisin Inkeri kuuluu Leningradin alueeseen ja sen pinta-ala on n. 15 000 neliökilometriä.

Inkerin nimen alkuperää on selitetty monella tavalla. Inkeri on yhdistetty mm. Olavi Sylikuninkaan tyttäreeseen Ingegerdiin, joka sai alueen huomenlahjana Novgorodin suuriruhtinaalta Jaroslav I:ltä v. 1019 sekä ankerias-sanaan. Todennäköisesti Inkerejoki on aluksi antanut nimen joen rantamilla asuneelle väestölle ja myöhemmin koko maakunnalle.

Inkeri on alavaa, vähävetistä tasankoa, joka etelässä muuttuu kalkkikiviy-längöksi. Karjalan kannaksen puoleisessa Inkerissä on myös kumpuilevia seutu-ja järviä, mutta metsät ovat koko Inkeristä miltei hävinneet. Ilmasto on meren läheisyyden ja soiden runsauden vuoksi kostea ja talvet ovat kylmiä.

Inkerin varhaishistoriaa

Inkeri esiintyi historiallisissa lähteissä ensi kerran 1100-luvulla ja ns. Nestorin kronikassa (852-1110) mainittujen tsuurien on oletettu tarkoittavan vatjalaisia, Inkerin vanhimpia asukkaita. Inkeri sijaitsi tärkeiden kauppateiden solmu-kohdassa ja joutui jo varhain Novgorodin ja myöhemmin Moskovan valtaapiiriin. Yhdessä Laatokan Karjalan kanssa se muodosti Vatjan viidenneksen.

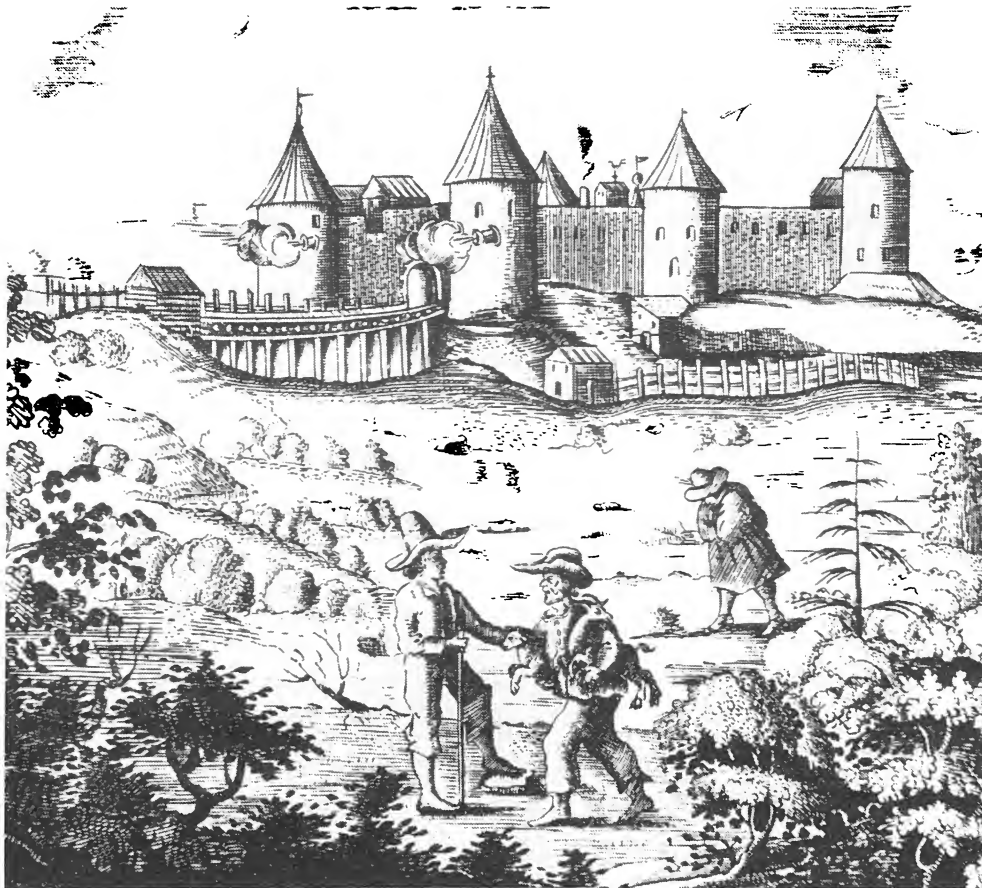
Piispa Tuomas yritti vallata Nevan väylän Ruotsi-Suomelle, mutta Aleksanteri Nevski voitti taistelun Nevajoella 1240. Torkkeli Knuutinpojan aloitteesta Nevan suulle rakennettu Maankruunun linna joutui venäläisille jo rakentamis-ta seuraavana vuonna 1301 ja Pähkinäsaaren rauhassa 1323 Ruotsin raja jäi Rajajoelle, joka sittemmin vakiintui Inkerin rajaksi Karjalan kannaksella. Vasta 1500-luvun lopussa Ruotsi sai Pontus de la Gardien voittojen ansiosta hal-tuunsa Inkerin päälinnoitukset; Narvan, Iivananlinnan, Jaaman ja Kaprion.

Suomalainen Inkerinmaa

Suomalainen Inkerinmaa syntyi 1600-luvun suurvaltapolitiikan tuloksena. Ruotsi, Puola ja Venäjä taistelivat Itämeren itäisten maiden alueiden omistuk-sesta. Ruotsi voitti taistelut ja vuonna 1617 solmitussa Stolbovan rauhassa valtakuntiin liitettiin Karjalan kannakselta Narvajoelle ulottuva alue, josta muodostettiin Inkerinmaan maakunta - Ingermanland. Inkerinmaalla eli 1600-luvun alkuun saakka pääasiassa suomensukuisia heimoja (vatjalaiset, inkerikot) ja jonkin verran venäläisiä.

Ruotsin vallan aika

Ruotsin etujen mukaista oli asuttaa seutu siirtoväellä, josta pääosa tuli Suo-men Savosta ja Karjalasta. Vuosisadan lopulla 2/3 Inkerimaan asukkaista oli suomalaisia. Inkeriläisiksi määritellään yleensä 1600-luvulla Inkerinmaalle siirtyneiden suomalaisten jälkeläiset.

Kaprion linna Inkerinmaalla hollantilaisen Adam Oleariuksen matkakertomuksen mukaan 1630-luvulta. Kuva on SKS:n julkaisemasta Inkeri-kirjasta.

Ruotsalaiset ryhtyivät pakolla käännyttämään Inkerin ortodoksisia asukkaita (vatjalaiset ja inkeroiset) luterilaisiksi. Tällöin näitä sekä venäläisiä pakeni runsaasti Venäjälle. Paenneiden tilalle siirtyi Suomesta uudisasukkaita (äyrämöisiä ja savakkoja), jotka pian muodostivat Inkerin väestön suomenkielisen enemmistön. Näiden väestönsiirtymien vuoksi Inkerin 65 000 asukkaasta oli vähän ennen Ruotsin vallan päättymistä n. 90 % suomensukuisia ja näistä n. 75 % Suomesta siirtyneitä.

Ruotsin valtakausi jäi Inkerinmaalla lyhyeksi. Suuren pohjansodan alettua venäläiset miehittivät Inkerinmaan ja Pietari Suuri liitti alueen valtakuntaansa 1704.

Venäjän vallan aika

Suuren Pohjan sodan alkaessa venäläiset miehittivät jälleen Inkerin ja Uudenkaupungin rauhassa 1721 se liitettiin Venäjään. Pietarin perustaminen Inkerin suomalaiskylien keskelle merkitsi venäläistämiskeskuksen syntymistä ja aikaa myöten Inkerin talonpojat joutuivat maaorjuuteen, jota kesti vuoteen 1861.

Ratkaiseva merkitys Inkerimaan kehitykselle oli Pietari Suuren päätös rakentaa nimikkokaupunkinsa Nevajoen suulle keskelle Inkerimaata. Uusi pääkau-

punkki houkutteli alueelle venäläistä väestöä ja inkeriläisistä tuli kaupungin kasvaessa vähemmistö omalla maallaan. Suurkaupunki toi ajan myötä vaurautta Inkerinmaan viljelijöille.

Inkeriläisten nousu - autonomia tavoitteena

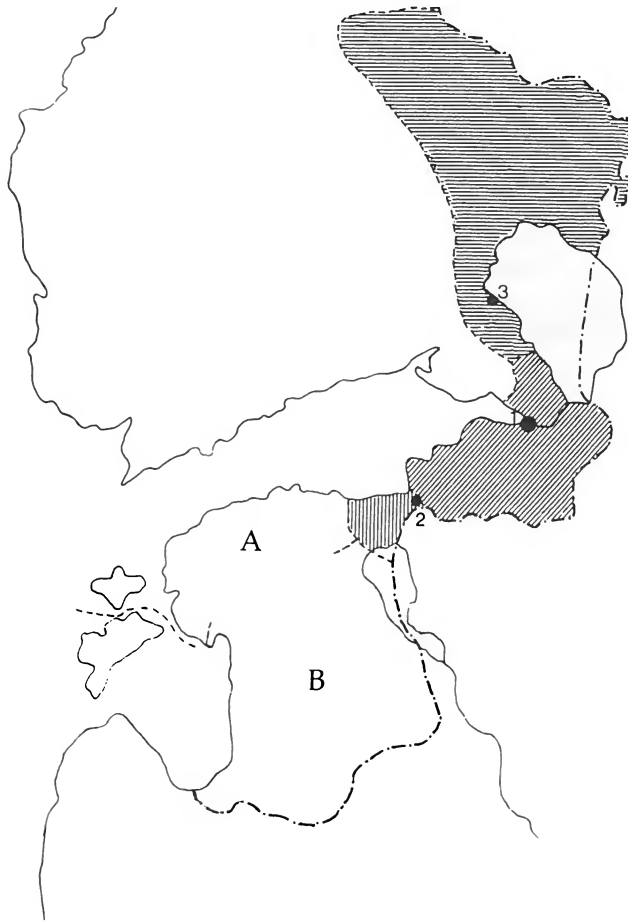
Inkeriläisten henkinen nousu papiston johdolla alkoi Aleksanteri II:n tultua valtaan. Luterilaisuus oli kielen ohella kansaa koossa pitävä voima ja kulttuurin

keskukseksi muodostui 1863 toimintansa aloittanut Kolppanan seminaari. Perustettiin kouluja, yhdistyksiä, ja seurakuntia, julkaistiin suomenkielisiä lehtiä ja Suomalaista kansakalenteria sekä hengellistä kirjallisuutta, järjestettiin laulu- ja soittojuhlia ja pidettiin yllä vanhan suomalaisen kulttuurin muotoja.

Ennen vuoden 1917 vallankumousta Inkerissä oli kolmisenkymmentä luterilaista maaseurakuntaa, n. 170 000 suomea puhuvaa luterilaista ja n. 20 000 ortodoksista inkerikkoa.

Tavoitteena oli autonomia, mutta lokakuun vallankumous tukahdutti pyrkimykset.

Maaliskuun vallankumouksen jälkeen 1917 Inkerissä elettiin suomalaiskansallisen innostuksen aikaa; kansakoululaitos suomalaistettiin, perustettiin kansanopistoja, aloitettiin nuorisoseuratoiminta ja Inkerin luterilainen kirkko järjestäytyi omaksi kirkkokunnaksi.

Inkerin ja Karjalan kenraalikuvernöörrikunta 1650. Mukana on myös Viron herttuakunta(A) ja Liivinmaan kenraalikuvernöörrikunta(B). Inkeri on merkitty vino-, Käkisalmen-Karjalan vaaka- ja Allentacken pystyviivoituksella. Nevanlinna(1), Narva(2) ja Käkisalmi(3) olivat hallintokeskuksia. Hallintokuntien rajat muuttuivat 1600-luvun alkupuolella, samoin hallintokeskukset. Kuva on SKS:n Inkerikirjasta.

Pietarissa ilmestyi 1800-luvun lopulla monia suomenkielisiä lehtiä. Ensimmäisen perusti August Hagman 1870. Sanomalehtien lukijakunta koostui inkeriläisistä ja Pietarin suomalaisista. Vuonna 1918 suomalaislehtien taival päättyi. Kooste on SKS:n Inkeri-kirjasta.

Vallankumousta seuranneessa sisällissodassa inkeriläisistä kootut joukot taistelivat valkoisen armeijan puolella. Erityisesti Pohjois-Inkeristä pakeni inkeriläisiä sodan jaloista Suomeen, jossa heitä oleskeli 1920 luvun alussa n. 8 300.

Pakolaiset perustivat Inkerin väliaikaisen hoitokunnan ja pyrkivät asevoimin irrottamaan Inkerin Venäjästä. Nämä yritykset kuitenkin epäonnistuivat eikä Tarton rauhassa 1920 Inkerille luvattua kulttuuriautonomiamia toteutettu. Vuosina 1928-1938 n. 40 000 inkeriläistä siirrettiin Itä-Karjalaan, Siperiaan ja Turkestanin.

Suomeen paenneet inkeriläiset luvattiin armahtaa, mutta osa heistä jäi kuitenkin pysyvästi Suomeen. Vielä 1920-luvun lopulla Inkerinmaalla oli elinvoimainen suomalaisasutus. Inkeriläisten määrä oli tuolloin noin 150 000.

Stalinin ajasta nykyaikaan

Stalinin aloittaessa v. 1928 toisen vallankumouksen alkoi inkerinsuomalaisten elämä muuttua nopeasti. Venäläistämistoimenpiteet aloitettiin Inkerinmaalla. Suomenkielinen opetus ja kirjallisuus kiellettiin kouluissa ja siihen asti aktiivinen uskonnollinen elämä oman luterilaisen kirkon piirissä vaikeutui.

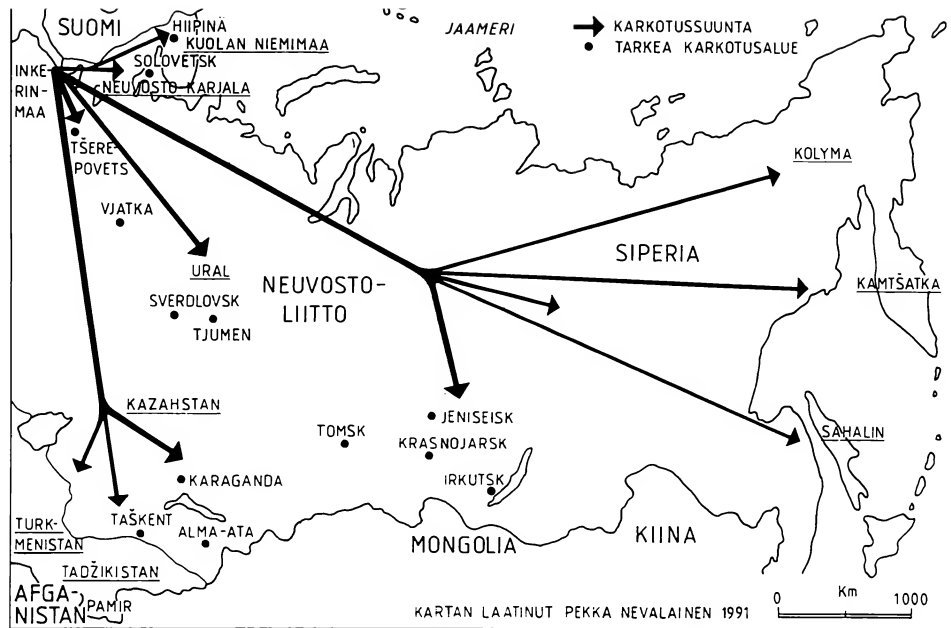

*Viime sotien aikana siirrettiin kymmeniä tuhansia inkeriläisiä Suomeen, josta heidät palautettiin takaisin rauhansopimuksen perusteella. Antti Hämäläisen ottamassa museoviraston kokoelmiin kuuluvassa kuvassamme inkeriläisiä odottamassa laivaannousua Paldiskin satamassa. Inkeriläisten Suomeen tuloa kuvaa hyvin Erkki Tuuli kirjassaan *Inkeriläisten vaellus*.*

Saksan itärintamalta Kannakselle tuoduista inkeriläissotilaista muodostettiin Erillinen Pataljoona 6, jonka valatilaisuudesta Raudun Leininkylästä on tämä Juhani Jääskeläisen ottama valokuva. Kuva kuuluu valtionarkiston ja Inkerin arkiston kokoelmiin. Viime aikoina on Suomessa tutkittu, miten sodan jälkeen Neuvostoliittoon palautetuille sotilaille voitaisiin myöntää suomalainen rintamamieseläke. Asialla ovat olleet veteraanijärjestöt. Elossa tosin on enää vain muutamia kymmeniä veteraaneja.

Pekka Nevalaisen laatimassa SKS:n julkaiseman Inkeri-kirjan kartassa on esitetty inkeriläisten yleisimmät karkotusalueet lähinnä 30-luvulta.

Maatalouden pakkokollektivisoinnin, poliittisten puhdistusten ja kansallisuuteen kohdistuneen epäluulon vuoksi pakkosiirrettiin vuosien 1928 - 38 välillä kymmeniä tuhansia inkeriläisiä Neuvosto-Karjalaan, Kuolaan, Siperiaan ja Keski-Aasiaan. Lisäksi noin 3000 inkeriläistä pakeni Suomeen. Tuhansia inkeriläisiä menehtyi nälkään, tauteihin ja teloituksiin.

Kun Saksa hyökkäsi Neuvostoliittoon kesällä 1941, koko Länsi-Inkeri joutui saksalaisten käsiin. Saksa kuitenkin toivoi Länsi-Inkerin tyhjentämistä. Syksyllä siirrettiin miehitysalueelta Saksan ja Suomen välisellä sopimuksella noin 63 000 inkeriläistä Viron kautta Suomeen. Leningradin saartorenkkaan sisäpuolelle oli jäänyt arviolta noin 20 000 inkeriläistä. Koska Suomi oli sodassa Neuvostoliiton kanssa, myös Inkerin suomalaisia pidettiin epäluotettavina. Saartorenkkaan sisäpuolelle jääneitä inkeriläisiä kuljetettiin siksi Laatokan jään yli ns. elämäntietä pitkin Venäjän sisäosiin. Siten toinen maailmansota hajotti inkeriläiset lopullisesti asuinseudultaan.

Rauhanehtojen mukaan 55 000 inkeriläistä palautettiin Suomesta Neuvostoliittoon, mutta lupauksista huolimatta he eivät saaneet asettua kotiseudulleen. Valtaosa heistä kuljetettiin Neuvostoliiton sisäosiin, pääasiassa Uralille. Loppuosan onnistui jäädä Suomeen tai paeta Ruotsiin.

Paluu takaisin kotiseudulle

Inkeriläisten paluu karkoitusalueiltaan Neuvostoliiton länsiosiin tapahtui vähitellen. Inkeriläisiä muutti mm. Viroon ja Neuvosto-Karjalaan. Paluu vanhalle Inkerimaalle sallittiin vasta vuonna 1956. Silloin kylät oli kuitenkin asutettu muulla väestöllä ja inkeriläiset muuttivat muukalaisina omalle kotiseudulleen.

Inkeriläisten kansallinen herääminen alkoi 1980-luvulla. Tällöin perustettiin mm. Inkeri-seuroja, joiden tehtävänä oli ajaa inkeriläisten oikeuksia omaan kieleen ja kulttuuriin sekä väärin perustein tuomittujen maineen palauttamista.

Inkerin suomalaiset

Inkerissä on asunut kaikkiaan kuusi suomensukuista väestöryhmää: vatjalaiset, inkeroiset, äyrämöiset, savakot, Narvusin niemen ”suomalaiset” sekä Venäjän suomalaiset. Inkeriläisiksi on nimitetty joko kaikkia Inkerin suomalaisia tai ainoastaan äyrämöisiä ja savakkoja.

Vatjalaiset, Virosta tulleet Inkerin vanhimmat asukkaat, olivat muinoin vanhimpia itämerensuomalaisia heimoja. Novgorodin hallintoalueisiin kuuluneen ns. Vatjan viidenneksen keskuksia olivat 1200-luvulla Kaprio, Jaama, Pähkinälinna, Laatokan kaupunki ja Korela (Käkisalmi). Sittemmin vatjalaisten väkiluku on jatkuvasti pienentynyt. Vuonna 1850 heitä oli enää n. 5 000 lähinnä Luoteis-Inkerissä Kaprion ja Kattilan tienoilla. Vatjalaiset harjoittivat maanviljelystä ja kalastusta, olivat erittäin vanhoillisia ja säilyttivät sitkeästi perinnäisen kulttuurinsa erikoislaadun. Nykyään elää enää vain parikymmentä vatjankielistä vanhusta Länsi-Inkerissä. Vatjan kieli on lähinnä sukua viron kielelle.

Inkerioiset ovat karjalaisheimon läntinen haara, joka saapui Inkeriin Laatokan eteläpuolelta 1000-luvun vaiheilla. Vuoden 1897 väestönlaskussa inkeroisia oli 21 700. Puhtaimpina inkeroisalueina olivat Soikkola ja Hevaa sekä Vuole ja Lempaala. Pakanalliset perinteet mm. kuivuuden aikana sateen saamiseksi järjestetty Ukon vakkajuhla eli vakkove elivät inkeroiskylissä vielä kauan sen jälkeen kun kreikkalaiskatollinen uskonto vei voiton. Inkeroisten keskuudessa on säilynyt runsaasti muualta hävinnyttä muinaisrunoutta, mm. pääosa Kalevalan Kullervo-runostoa.

Äyrämöiset ja savakot ovat Ruotsin suurvalta-aikana etenkin 1600-luvulla Äyräpään ja Savon kihlakunnista siirtyneiden luterilaisten jälkeläisiä. Vielä 1800-luvulla he erosivat ja erottuivat varsin jyrkästi toisistaan ja inkeroisista paitsi uskonnoltaan myös tavoiltaan, vaatetuksestaan, murteeltaan sekä elinkeinotekniikaltaan. Vanhoilliset äyrämöiset pitivät savakkoja epävakaisina ja epäluotettavina, koska nämä omaksuivat herkästi uusia työtapoja, pukumuoteja ja uskonlahkoja.

Narvusin suomalaisten kerrotaan polveutuvan yksimastoisilla aluksilla meren takaa saapuneista ”Ruotsin rosvoista”, jotka olivat luterilaistuneet ennen Inkeriin tuloaan. He olivat tarmokkaita kalastajia ja merenkävijöitä. Heidän muinaisrunoissaan on piirteitä, joiden lähimmät vastineet on tavattu Vienan Karjalassa.

Venäjän suomalaiset. Kun inkeriläisillä tarkoitetaan 1600-1700-luvuilla muuttaneita, on muistettava, että Venäjälle muutti suomalaisia myös Suomen suuriruhtinaskunnan aikana. Viimeisin muuttoaalto Venäjän alueelle tapahtui 1920-luvulla. Tulijoina oli lähinnä amerikansuomalaisia, jotka haaveilivat sosialismin toteutumisesta.

Inkeri tänään

Inkerin suomalaiset asuvat Venäjällä ja Virossa pääasiassa neljällä alueella. Vuonna 1991 tehdyn arvion mukaan inkeriläisiä asuu Pietarissa ja sen ympäristössä (vanha Inkerinmaa ja Karjalan kannas) noin 16 000 henkilöä, Karjalassa noin 18 000, Siperiassa noin 8000, Kasakstanissa noin 1000 sekä Ukrainassa noin 1000, Virossa noin 10 000, Ruotsissa noin 6000 ja Suomessa 9500-10 000.

Inkerin suomalaiset asuvat usein pienissä kylissä perinteiseen tapaan omilla puutaloissaan.

Maineenpalautus suomalaisille 1990-luvulla

Venäjän korkein neuvosto hyväksyi kesällä -93 asetuksen tuhansien 1930- ja 1940-luvuilla karkotettujen ja vainottujen inkeriläisten maineenpalauttamisesta. Venäjän maineenpalautusasetus koskee tämänhetkisen käsityksen mukaan vain niitä inkeriläisiä, joilla on Venäjän kansalaisuus. Siten Viron tai Suomen kansalaisuuden saaneet inkeriläiset eivät voi vaatia takaisin menetettyä omaisuuttaan tai korvausta siitä. Inkeriläisten maineenpalautusta ja paluumuuttoa koskevan lain täytäntöönpano kuitenkin kangertelee.

Vaikka inkeriläisille on lupailtu rahallisia korvauksia ja maata entisiltä asuin-sijoiltaan, käytännön toimiin ei ole päästy. Asetuksen hyväksymisen jälkeen Inkerinmaalle on päässyt asettumaan vasta kolmisenkymmentä inkeriläis-perhettä.

Maansaanti Pietarin ympärillä on ongelma, koska nykyiset asukkaat suhtautuvat vastahakoisesti maidenluovutukseen. Vastakkain ovat paluumuuttajat ja suuret kolhoosit, joiden työntekijät ovat parhaillaan yksityistämässä valtion tiloja osakeyhtiöiksi.

Paluumuutto Suomeen

Inkerin suomalaisten paluumuutto Suomeen alkoi virallisesti 1990, jolloin Suomeen muutti pysyvästi 1 000 inkeriläistä. Vuoden 1993 syksyllä Suomessa asui noin 55 000 ulkomaalaista, joista yli 18 000 oli entisen Neuvostoliiton alueelta. Inkeriläisten osuus eri viranomaisten tilastojen mukaan on noin 9500 -10 000 välillä. Pääosa paluumuuttajista inkeriläisistä on 25 -35 vuotiaita koulutettuja lapsiperheitä.

Osa heistä on muuttanut pysyvästi ja osa on vain määräajaisesti työssä. Suomessa heistä enemmistö on sijoittunut Uudenmaan lääniin, seuraavaksi Turun ja Porin lääniin sekä Hämeen lääniin. Sodan aikana Suomeen sijoitettuna olleet inkeriläiset haluavat usein asettua entiselle asuinpaikalleen muutettuaan takaisin Suomeen.

Suomen valtio auttaa

Suomen sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt Inkeri-projektin auttamaan suomensukuisia vanhuksia. Projektin tavoitteena on luoda olosuhteet, jotka mahdollistavat vanhusten itsenäisen selvitymisen kotiseudullaan vaihtoehtona paluumuutolle. Projektin avulla on perustettu palvelutaloja tukemaan vanhusten omatoimista selviytymistä.

Vastuu projektista on jaettu siten, että Suomen valtio rakennuttaa palvelukodit. Käyttö- ja huoltomenoista vastaavat Venäjän viranomaiset, Inkerin liitto ja Inkerin kirkko.

Suomen työvoimaministeriö on hankkeissa keskittynyt tukemaan työikäistä väestöä. Vuoden 1993 alusta lähtien on työvoimaministeriö rahoittanut lähi-aluekoulutushankkeita vaihtoehtoksi paluumuutolle.

Inkerinmaan kristillisyyden taustaa

Luterilaisuudella on Inkerinmaalla yhtä pitkät perinteet kuin suomalais-asutuksella yleensäkin. Alue kuului ennen Ruotsiin liittämistään Moskovalle ja kristinusko oli levinnyt sinne idästä jo 1200-luvulta. Alkuperäisväestö - venäläiset sekä suomensukuiset heimot - oli siis tunnustukseltaan ortodoksista.

Pakanuus eli kuitenkin varsin vahvana vielä 1500-luvulla. Ruotsin valta ja suomalaiset siirtolaiset toivat mukanaan luterilaisen uskon 1600-luvulla, jolloin Inkerinmaalle muutti siirtoväkeä erityisesti Savosta ja Karjalasta. Ensimmäinen varsinaisen inkeriläisseurakunta perustettiin vuonna 1611 Lempaalaan (silloinen Kuivainen).

Varsinainen kirkollisen elämän kehitys alkoi vasta sotien tauottua 1600-luvun lopulla, jolloin Juhana Gezelius nuorempi toimi Inkerinmaan piispana. Uusia seurakuntia perustettiin ja kirkkoja rakennettiin.

Itsenäisyyspyrkimyksiä

Ruotsin ja Venäjän välillä käydyssä Suuressa Pohjan sodassa Inkerinmaa joutui Venäjän haltuun ja liitettiin imperiumiin Uudenkaupungin rauhassa 1721, Inkerinmaan suomalaisväestölle luvattiin oikeus omaan kieleen ja uskontoon, joten suomenkieliset koulut ja luterilainen kirkko säilyivät.

Sotavuosina karkotetut papit saivat palata seurakuntiinsa ja vuoteen 1760 mennessä jokaisella seurakunnalla oli Inkerinmaassa oma pappi ja oma kirkko.

Yhteydet Suomeen elpyivät 1800-luvulla, kun Suomi liitettiin Venäjään. Pietarista tuli vähitellen merkittävä suomalaisen siirtolaisuuden keskus, mikä lisäsi kanssakäymistä suomalaisten ja inkerinsuomalaisten välillä.

Inkerinsuomalaiset kyläyhteisöt ja kulttuuri säilyivät, vaikka suomalaiset jäivät Inkerimaalla kansalliseksi vähemmistöksi. Kirkolla ja pappiloilla oli merkittävä rooli kasvattajana ja vaikutteiden välittäjänä.

Vuonna 1832 muodostettiin Venäjän evankelisluterilainen kirkko. Sen kenraalikonsistorin alaisuuteen kuuluivat myös Venäjän saksalaiset seurakunnat ja Baltian luterilaiset kirkot.

Kirkkolaki vahvisti luterilaisten aseman ja suomenkielisen kansanopetuksen säilymisen. Samalla kirkko kuitenkin sidottiin lujemmin valtion kontrolliin.

Kirkollinen elämä elpyi erityisesti sen jälkeen, kun maaorjuus lakkautettiin 1861. Suomalaiset olivat jääneet Inkerinmaalla kansalliseksi ja kielelliseksi vähemmistöksi.

Kirkko ja sen antama kansansivistys vahvistivat osaltaan suomalaista identiteettiä. Suomalaisten herätysliikkeiden vaikutus levisi Inkerinmaalle 1800-luvun lopulla. Erityisesti evankelisuus vaikutti laajalti, mutta myös lestadiolaisuus levisi lähinnä Pietarissa ja Narvan ympäristössä.

Vallankumouksen vaikutus

Vuoden 1917 vallankumouksen myötä yhteydet Suomeen katkesivat. Suurin osa Inkerin seurakuntia palvelleista suomalaispapeista pakeni vaikeita olosuhteita Suomeen. Kun kokonaiskirkko järjestyi uudelleen 1921, saivat Inkerin seurakunnat hiippakunnan aseman Venäjän luterilaisessa kirkossa, jossa enemmistönä olivat saksalaiset seurakunnat.

Rauhan palautumisen jälkeen pappeja ei ollut enää mahdollisuus saada Suomesta, kuten ei muutakaan tukea. Pappispulaa pyrittiin lievittämään nimitämällä papittomiin seurakuntiin ns. seurakunnanhoitajia. Seurakunnanhoitajina toimi enimmäkseen Evankeliumiyhdistyksen saarnaajia.

Inkerin seurakunnat toimivat vallankumouksen jälkeen pääosin näiden seurakunnanhoitajien varassa. Vuonna 1921 Suomen kirkon seurakuntatoiminnan Keskusliiton (SKSK) yhteyteen perustettu diasporatoimikunta pyrki tukemaan Inkerin seurakuntia, mutta apu jäi olosuhteitten pakosta vähäisiin kirjallisuustoimituksiin.

Nopeita muutoksia

Vuodesta 1921 Neuvostoliitossa alkanut uuden talouspolitiikan kausi oli monessa suhteessa varsin vapaata aikaa ja vähemmistökansallisuuksiin suhtauduttiin suopeasti. Stalinin aloittaessa v. 1928 ns. toisen vallankumouksen alkoi inkerin- ja pietarinsuomalaisten elämä muuttua nopeasti. Kiristynyt lainsäädäntö asetti seurakuntaelämän ahtaalle.

Vuonna 1929 voimaantulleiden tiukentuneiden rekisteriröintimääräysten mukaan papit ja saarnaajat saivat toimia ainoastaan omalla asuinpaikkakunnallaan. Kun papit eivät voineet kiertää hoitamassa tehtäviä eri paikkakunnilla, jäivät seurakunnat usein ilman virallista hoitajaa.

Kirkon painostus alkaa

Kirkollinen toiminta joutui 1930-luvulla sekä ideologisen että hallinnollisen painostuksen kohteeksi. Kirkkoa vastaan hyökättiin lehdistössä ja ateistista valistustyötä tehostettiin. Harvaa poikkeusta lukuunottamatta Inkerinmaan papit ja seurakunnanhoitajat vangittiin vuosien 1930-38 välillä. Kaikki Inkerin 32 suomalaista seurakuntaa suljettiin yksi toisensa jälkeen.

Vuonna 1938 Inkerinmaalla ei ollut yhtään toimivaa seurakuntaa. Sekä suomen kieli että uskonelämä joutuivat ”maan alle” Molemmat olivat riittäviä syitä syrjintään ja rangaistuksiin.

Kesällä 1941 koko Länsi-Inkeri joutui Saksan armeijan miehittämäksi. Suomesta lähetettiin pastori Juha Jääskeläinen järjestämään kirkollista toimintaa miehitysalueelle. Tämä jäi kuitenkin välivaiheeksi, kun inkeriläiset siirrettiin vuoden 1943 aikana Viron kautta Suomeen.

Toimintaa maan alla

Vain yksi pappi ja yksi seurakunnanhoitaja palasi Inkerinmaalle karkoituksesta

Vainojen aikaan kuului myös kirkkojen hävitys. Kuvassamme, joka on vuodelta 1930, hävityksen kohteena on Petroskoin ortodoksisen kirkon kello. Kuva Verso.

Stalinin kuoleman jälkeen. Molemmat heistä asettuivat Petroskoihin, josta käsin he tekivät matkoja Leningradin alueelle saakka palvellakseen inkeriläisten hengellisiä tarpeita. Työntekijäpulan vuoksi myös maallikot suorittivat kasteita ja hautaansiunaamisia.

Viron kirkon arkkipiispa esitti 1950-luvun lopussa seurakunnan perustamista Petroskoihin, mutta uskontoviranomaisten mukaan siihen ei ollut tarvetta. Hartauskokouksia pidettiin yhä luvatta yksityiskodeissa ja hautausmailla. Viroon siirtyneiden inkeriläisten tilanne seurakuntaelämän kannalta oli helpompi. Inkerinsuomalaisia ryhmiä toimi usein virolaisseurakunnissa ja suomalaisia jumalanpalveluksia järjestettiin useilla paikkakunnilla. Ensimmäiset suomenkieliset jumalanpalvelukset Virossa pidettiin 1960-luvun alussa Petserissä ja Narvassa.

Kirkon uusi nousu

Pitkään lakkautettuna ollut inkeriläisten oma seurakuntatoiminta alkoi vuonna 1970, kun ensimmäinen suomalainen seurakunta sai toimiluvan Petroskoissa. Toinen seurakunta syntyi Leningradin alueelle Puskiniin vuonna 1977. Seurakunnat liitettiin Viron luterilaisen kirkon yhteyteen ja niiden kirkkoherroina toimineet virolaispapit hoitivat tehtäviään Virosta käsin. Laajempaa toimintaa Inkerinmaalla saatiin odottaa 1980-luvun lopulle.

Inkerin evankelisluterilainen kirkko nyt

1980-luvun lopulla alkanut avoimuuden aika toi kansallisuuskysymykset esille eri puolilla Neuvostoliittoa. Myös inkerinsuomalaiset alkoivat ajaa omaa asiaansa. Inkerinliittoja perustettiin Neuvosto-Karjalaan, Viroon ja Leningradiin.

Uskontopolitiikan vapautuminen vuoden 1988 jälkeen antoi mahdollisuuden hengellisen perinteen elvyttämiseen ja seurakuntien jälleenperustamiseen. Inkeriläisten keskuudessa heräsi toivo itsenäisen Inkerin kirkon perustamisesta. Suomessa Arvo Survon matkojen yhteydessä saatiin myös tietoa inkeriläisten toiveista. Uusia seurakuntia syntyi nopeasti. Varsinkin nuoremman polven keskuudessa itsenäisen Inkerin kirkon perustaminen eli voimakkaana.

Inkerin kirkon itsenäistyminen

Inkerin kirkko itsenäistyi Viron kirkon yhteydestä vuoden 1992 alussa. Keväällä 1994 seurakuntia oli 32. Seurakuntien jäsenmääräksi on arvioitu noin 15 000 jäsentä.

Henkisesti kirkko seisoo tukevasti omilla jaloillaan, mutta taloudellisesti se on ulkoisesta avusta riippuvainen. Kristillisen opetuksen tarve on suuri. Rippikouluja pidetään sekä nuorille että aikuisille. Lapsityöllä on myös vahva ja tärkeä asema.

Suurimmat seurakunnat ovat Keltto, Toksova, Pietarin Pyhä Maria, Kupanitsa ja Petroskoi.

Kaksikielisyys avaa mahdollisuuksia

Kirkolla on kaksi virallista kieltä suomi ja venäjä. Suomen kieli on säilynyt juuri kirkon suojissa sen määrätietoisesta syrjinnästä huolimatta.

Kaksikielisyydellä on myös omat ongelmansa, erityisesti vanhempi polvi suhtautuu venäjän kieleen epäluuloisesti.

Nuoremman polven kotikielenä on venäjä ja seka-avioliitot ovat omalta osaltaan häivyttäneet vähitellen kansallisuuksien rajoja. Kaksikielisyyden avulla voidaan myös ylittää kansallisuuksien rajoja. Vaikka inkerinsuomalaisten järjestäytyminen on kulkenut yhdessä kirkollisen toiminnan kanssa, tulevaisuuden haasteena on muodostaa Inkerin evankelisluterilaisesta kirkosta kansallisuus- ja kielirajat ylittävä hengellinen yhteisö, joka ei ahtaasti samaistu inkerinsuomalaisen kansanliikkeen kanssa.

Inkerin kirkon ensimmäinen kirkolliskokous pidettiin Keltossa maaliskuussa 1993. Kirkon piispaksi valittiin rovasti Leino Hassinen. Kirkon johtavana papina jatkoi inkeriläispastori Aarre Kuukauppi. Kirkon pääsihteerinä on toiminut vuoden 1993 alusta Isto Pihkala. Kirkolla on oma kirkkojärjestys ja kehitys-

suunnitelma, johon on koottu kirkon lähivuosien keskeiset tavoitteet. Monet seurakunnista ovat olleet vailla kokoontumistilaa tai ovat saaneet käyttöönsä vanhan, huonokuntoisen kirkon. Vain alle puolessa seurakunnista on oma työntekijä. Suurin osa seurakunnista toimii suomalaisen työvoima-avun varassa.

Vanhusten asema yhä pahenevassa taloudellisessa tilanteessa on yksi tärkeimmistä diakonisista haasteista Inkerin kirkolle. Kirkon elpymisellä on myös merkitystä paluumuuttoa pohtiville ihmisille, sillä toiminta kirkon piirissä antaa monille nuorille mahdollisuuksia löytää mielekäs elämäntehtävä ja tarkoitus.

Yhteistyö suomalaisten kanssa

Suomen kirkon yhteistyötä koulutuksessa, rakentamisessa sekä muussa avustustoiminnassa koordinoi ja rahoittaa Kirkon Ulkomaanapu. Hyvin monet suomalaiset seurakunnat ja kirkolliset järjestöt pitävät jatkuvasti yhteyttä Inkerin kirkkoon ja sen seurakuntiin.

Vuonna 1993 kirkolliset järjestöt perustivat Kirkon Inkeri-neuvottelukunnan, joka vuotta myöhemmin sopi järjestöjen Inkerityön yleisistä periaatteista.

Toiminnassa korostetaan Inkerin kirkon itsenäisyyttä ja itsemääräämisoikeutta kaikessa yhteistyössä ja avustustoiminnassa. Inkerin kirkolla on oikeus itse määritellä tavoitteensa ja keinot joilla ne saavutetaan.

Seurakuntien yhteistyön avulla Inkerin vanhuksien elämisen edellytyksiä on voitu parantaa monin tavoin.

Kelton kirkon peruskiven muuraus oli inkeriläisille suuri juhla. Muurauskauhan varrella kuvassamme pitkän päivätyön Petroskoin seurakunnassa tehnyt Maria Kajava. Kuva KUA.

Mummojen kirkosta lasten ja nuorten kirkoksi

Inkerin luterilaisen kirkon itsenäistymisestä tulee vuoden vaihteessa kulu-neeksi kolme vuotta. Uusia seurakuntia on perustettu ja entiset ovat kasva-neet. Käynnissä on nopea muutos mummojen kirkosta lasten ja nuorten kir-koksi. Venäjänsuomalaisten turvalinnakkeesta on tulossa monikansallinen, ulospäin suuntautuva yhteisö.

Inkerin kirkko on elpynyt maan uskonnollisten olojen vapautumisesta lähtien. Tällä hetkellä jäseniä on noin 15 000 eli saman verran kuin yhdessä suomalai- sessa suurehkossa seurakunnassa. Toimintansa Inkerin kirkko laskee alkaneen jo vuonna 1611. Enimmillään kirkon jäsenmäärä oli noin 200 000 viime vuo- sisadan vaihteessa.

Seurakuntia on nyt 32 eli saman verran kuin ennen vallankumousta. Kirkon toiminta-alue ja seurakuntien välimatkat ovat suomalaisittain katsoen valta- vat: Pohjoisen Murmanskista Moskovon eteläpuolelle, lännen Narvasta Kras- nojarskiin Keski-Siperiaan ja vieläkin idemmäksi.

"Toimisto kulkee salkussa" kuvaa työtään Inkerin kirkon pääsihteeri Isto Pihkala. Hän palvelee inkeriläisseurakuntia Kirkon Ulkomaanavun ja Kansanlähetyksen lähettämänä

"Seurakuntien toiminnassa on mukana kaksi kolme kertaa varsinaisia jäseniä suurempi joukko. Kristillisen opetuksen tarve on suuri. Rippikouluja pidetään sekä nuorille että aikuisille. Lapsityöllä on vahva asema. Esimerkiksi Kelton seurakunnassa pyhäkoulujuhlaan osallistuu 400-500 lasta."

Venäjän kieli valtaa alaa

Inkerin kirkolla on kaksi virallista kieltä, suomi ja venäjä. Neuvostoaikana suomen kieli säilyi juuri kirkon suojissa määrätietoisesta kitkennästä huolimatta. Vanhat inkeriläiset olisivat mielellään nähneet kirkon säilyvän suomenkielisenä. Seurakuntiin liittyy kuitenkin yhä enemmän venäjänkielistä väestöä.

"Hengelliset äidit pitivät yllä perusluterilaisen vireen," Isto Pihkala sanoo. Hän arvioi, että tulevaisuudessa kirkko muuttuu yhä enemmän venäjänkieliseksi. Seka-avioliitot häivyttävät vähitellen kansallisuuksien rajoja.

Seurakuntahallinnon järjestämistä Pihkala pitää yhtenä kirkon vaikeimmista kysymyksistä. Demokraattinen päätöksenteko vaatii harjaantumista niin seurakunnassa kuin muuallakin yhteiskunnassa. Pihkalan muotoilema tavoite sopii haasteeksi Suomenkin oloihin. "Tavoitteena on se, että seurakuntalaisia kuullaan ja heidän ajatuksensa tulevat päätöksentekoon."

Nopeasti kasvaneilla seurakunnilla on huutava pula toimitiloista. Rakennushankkeisiin liitetään Pihkalan mukaan myös nostalgisia odotuksia menneen ajan suurista kirkoista.

"Kun saataisiin edes jonkinlainen takki, mutta isoisän palttooseen ei ole mahdollisuuksia" Pihkala palauttaa haaveilijat maan pinnalle. "Olisi sääli, jos seurakuntien voimavarat menisivät ylisuurten toimitilojen hallintaan."

"Maassa ei ole varauduttu 70 vuoteen kirkkojen rakentamiseen. Viranomaiset sopeutuvat hitaasti uuteen tilanteeseen, jossa seurakunnat voivat vaatia tilaa esimerkiksi kaavoituksessa. Asioilla on taipumus edetä tahmeasti."

Pihkalan mukaan Suomesta saadaan ainakin vakiintuneitten kanavien kautta oikeanlaista apua, tosin "kaikkeen avustustoimintaan liittyy aluksi ongelmia"

Taloudellistakin apua kipeämmin Inkerin kirkko tarvitsee hänen mukaansa ihmisiä, koulutusta ja henkistä tukea.

Suomalaiset kirkolliset järjestöt perustivat noin vuosi sitten Inkeri-neuvottelukunnan, jonka avulla pyritään muun muassa parantamaan tiedonkulkua ja välttämään tukitoiminnan päällekkäisyyksiä.

Kirkkoja varten kerätään varoja

Tähän mennessä inkeriläisseurakuntiin on valmistunut kolme kirkkoa, joiden rakentamisessa suomalaiset ovat olleet mukana. Valmiina ovat Kupanitsan van-

Nuorten ja lasten osuus on ilahduttavasti kasvanut Inkerin kirkossa. Kuva KUA.

Kirkon Ulkomaanavusta. Varoja keräävät tukiryhmät, jotka ovat syntyneet suomalaisten ystävyysseurakuntien ympärille. Tuki kanavoidaan Ulkomaanavun kautta.

Toksovassa kirpputorimyynti on ollut hyvänä apuna varojen keruussa. Seurakunnat ja yhteisöt ovat vieneet Suomesta tavaraa myytäväksi. Tuotto käytetään rakennusaineisiin ja työntekijöiden palkkoihin.

Venäjän kustannustaso on Pulkkinen mielestä noussut räjähdysmäisesti. Monet rakennustarvikkeet ovat jo Suomen hinnoissa. Myös palkat ovat nousseet, joskaan eivät vielä lähellekään Suomen tasoa. Pulkkinen arvelee, että talouden tiukkenemisen vuoksi jo alustavasti päätetty Sortavalan uuden kirkon rakentaminen joutuu uudelleen harkittavaksi.

han kirkon korjaus, Kelton uusi kirkko ja Skuoritsan seurakunnan kevytkirkko. Petroskoihin on lisäksi valmistunut seurakuntatalo.

Parhaillaan ovat työt käynnissä Toksovassa, Tyrössä ja Viipurissa. Seurakunnat korjaavat nyt elokuvateattereina toimineita kirkkojaan. Toksovan hankkeeseen kuuluu myös seurakuntatalo, joka on jo saatu käyttöön.

Suomen talouden lama heijastuu Inkerin kirkkojen rakennusohjelmaan. Uusissa hankkeissa pyritään käyttämään venäläistä työvoimaa, suunnittelua ja rakennusmateriaaleja. Suomalaisen ja paikallisen talkootyön merkitys korostuu entistään.

"Hankkeet etenevät siinä aikataulussa kun varoja kertyy," sanoo projekti-
sihteeri Jouko Pulkkinen

Kirkon tiedotuskeskus

Eläkeliiton Joensuun kesäpäivillä koettiin Inkerin apu-projektin ensimmäinen suuri yhteinen tapahtuma, kun Eläkeliiton puheenjohtaja Pekka Silvola luovutti projektista kertovan adressin Inkerin kirkon piispa Leino Hassiselle.

Mistä Inkerin apu-projektissa on kysymys

Eläkeliiton Inkerin apu-projekti lähti liikkeelle liittokokousaloitteesta. Alusta alkaen Eläkeliiton liittohallitus ja liittovaltuusto katsoivat Inkerin suomalaisen vanhusten auttamisen tärkeäksi. Yhtä selvää oli, että yhteistyökumppaniksi tulisi Kirkon Ulkomaanapu. Eläkeliiton edellinen lähinnä hengelliseen työhön liittyvä projekti oli yhdessä Suomen Lähetyseuran kanssa toteutettu Nepalissa kaivoprojekti. Nyt auttamisen painopiste siirtyi siis lähialueellemme.

Inkeri apu-projektin ensimmäisen vaiheen painopiste on nimenomaan koulutuksessa. Halutaan kouluttaa inkeriläisiä auttajia helpottamaan Inkerin vanhusten elämää omassa maassaan ja omassa tutussa elinympäristössä.

Suomessa tällaisella lähimmäisen auttamistyöllä on seurakunnissa pitkät perinteet olipa sitten kirkon virallisesta diakoniasta tai vapaaehtoisten diakonian merkeissä tekemästä palvelutyöstä.

Sen sijaan Inkerin kirkossa diakoniaperinnettä ei tällä hetkellä ole. Se on otettava huomioon niin käytännön työssä kuin sen koulutuksessakin. Siksi me tuummekin Inkerin apu-projektissa seurakuntapalvelun työntekijöitä. Nimi on eri, mutta tehtävä sellainen, jonka me Suomessa samaistamme diakoniatyöksi.

Ensimmäinen seurakuntapalvelun kurssi alkoi marraskuussa 1994. Sen aikana koulutetaan diakoniseen palvelutyöhön sekä palkallisia että vapaaehtoistyöntekijöitä, jotka toimivat myös syrjäkylillä. Tarve on suuri koska mitään ei ole ennestään valmiina. Koko henkilöstö ja järjestelmä on rakennettava alusta lähtien. Myös avustustoiminnan osalta tarve on suuri, koska tarvitaan luotettavia yhteyshenkilöitä, joiden kautta ja avulla voidaan toimittaa apua ja joiden kanssa voidaan tehdä yhteistyötä.

Eläkeliiton Inkerin apu-projektin ensimmäisen vaiheen päätarkoituksena onkin koota varoja erilaisin toimin Kirkon Ulkomaanavun ja Inkerin kirkon järjestämälle diakoniatyönkoulutukselle ja Inkerin eri alueilla järjestettävään vapaaehtoistyökoulutukseen.

Eläkeliiton varoilla saadaan kustannetuksi 20 kokopäiväisen työntekijän ja 40 vapaaehtoistyöntekijän koulutukseen osallistuvan matkakulut, stipendit, ruokailu- ja majoituskulut, työssä tarvittavat välineet sekä koulutusta varten tuotettu oppimateriaali. Kouluttajille ei makseta palkkiota.

Aineistoa tarjolla

Tämä opintokerhopaketti, jota täydennetään jatkuvasti, on yksi osa Inkerin apu-projektiin liittyvää materiaalia. Sitä voidaan käyttää opintokerhoissa, Eläkeliiton jäsentilaisuuksissa ja iltapäiväkerhoissa sekä lähdeaineistona esitelmien ja alustusten pitoon.

Tärkeää on myös, että Inkerin apu-projektia selvitetään niin jäsenkunnalle kuin muillekin asiasta kiinnostuneille. Eläkeliitosta on lainattavissa kolme diasarjaa suunnilleen samanlaisine teksteineen. Myös Inkeri-aiheinen kuvanäyttely on saatavissa teksteineen. Myös erilaisten esitelmätilaisuuksien järjestämistä on syytä harkita. Esitelmän pitäjiä voi saada mm. seurakunnista sekä Kirkon Ulkomaanavusta tai Inkerin kirkosta. Kustannuksista vastaa kutsumme.

Kahvikonsertit, myyjäiset, arpajaiset ja erilaiset työpajat ovat hyvä keino niin rahan keräämiseen kuin aineellisen avunkin hankintaan. Kirjallisuus- ja musiikkimatineoilla voimme myös tehdä hankettamme tunnetuksi. Erilaiset hengelliset tilaisuudet tai kirkkoillat ja niissä kerättävät varat, voidaan ohjata Inkerin vanhusten hyväksi projektimme ja Kirkon ulkomaan avun välityksellä.

Työapua Inkeriin talkooryhmin

Ensimmäisessä vaiheessa pääpaino on koulutuksen rahoittamiseen tähtäävässä varainhankinnassa. Projektin edetessä on tarkoitus tukea erilaisin talkooryhmin Inkerin vanhusten elämää. Samoin voidaan ohjata ”suoraa” tukea Inkeriin.

Tämän onnistumiseksi vuoden 1994 lopussa ja vuoden 1995 alussa kartoitetaan tilanne Inkerinmaalla niin perusteellisesti, että voidaan varmistua avun menosta perille.

Inkerinmaalla tarvitaan talkooryhmiä korjaamaan mökkejä ja tekemään puutarhatöitä. Pienikin ryhmä saa paljon aikaan. Halukkaat talkooryhmät tai niihin halukkaat ilmoittautuvat Eläkeliiton keskustoimistoon, joka kartoittaa myös tämäntapaisen auttamishalukkuuden.

Tarvikeapua suunnitellusti

Inkerinmaalla tarvitaan aineellista apua. Jos yhdistykset suunnittelevat osallistuvansa tällaiseen toimintaan, on syytä myös ottaa yhteyttä keskustoimistoon, jotta voidaan yhdessä suunnitella avun perillevienti. Se tuottaa aluksi jonkin verran vaikeuksia vastuuhenkilöiden puutteen takia. Asia paranee kun koulutuksen avulla paikallisseurakuntiin saadaan diakoniatyöntekijöitä.

Heikoimmassa asemassa ovat kodeissa asuvat liikuntaesteiset ja sairaat vanhukset. Tervetullutta apua toisivat mm. liikkumista helpottavat rullaattorit, kepit, sauvat, pyörätuolit, kannelliset korkeat yöastiat, alusastiat, pissapullot, erilaiset kroonikkovaipat ja kertakäyttöiset vuodesuojat, pesuaineet, saippua, lakanat ja patjat.

Tällaisia tarvikkeita, käytöstä poistettuna, löytyy oman paikkakunnan sairaaloiden ja terveystieteiden varastoista, mikäli joku ottaa tehtäväkseen

Inkerin liiton varasto on tullut tutuksi myös kirkon työntekijöille, mutta Inkerin kirkon oma varasto on kuitenkin yksi tärkeimmistä ja kiireellisimmistä kirkon hankkeista.

kyselemisen. Samoin saattaa saada liikeyrityksiltä ja tehtailta lahjoituksena Inkeriin sopivaa materiaalia. Puutetta on niinikään käsityötarvikkeista. Villalankoja, puikkoja ja valmiita villasukkia ja lapasia voidaan kerätä. Niistä voi järjestää myös haastekilpailun.

Lääkkeistä on myös pulaa. Turvallisesti voi kerätä ainakin särkylääkkeitä ja erilaisia rasvoja. Disperin toisi monelle vanhukselle helpotusta.

Kirjoja ja lehtiä mukaan

Inkerinmaalla on erittäin suuri puute suomalaisesta kirjallisuudesta. Niitä odotetaan ja niitä varmasti on jokaisella eläkeliittolaisella. Suomenkieleiset lehdet ja kirjat ovat tarpeen: Kotiliesi, Kodin Kuvalehti, Pellervo, Kotimaa, Sana, ym. hengelliset lehdet - vuoden vanhatkin käyvät, samoin piirien joululehdet. Lisäksi kaivataan nuotittomia isoja virsikirjoja, hartauskirjoja, lastenkirjoja ym.

Ei vielä vaatteita

Vaatekeräystä ei suositella tässä vaiheessa, koska alueella ei ole työntekijöitä suorittamassa jakelua. Sen sijaan on syytä järjestetään kirpputoreja Suomessa, jolloin varoilla hankitaan joitain tarvikkeita tai osoitetaan varat suoraan koulutuksen tukemiseen. Vaatteita voi kyllä viedä, jos ryhmä on menossa itse suorittamaan jakelua, sillä niitä tarvitaan. Elintarvikkeista kannattaa harkita mm. kauraryynejä, riisirynejä, kahvia ja säilykkeitä.

Vähällä rahalla paljon aikaan

Inkerin kustannustasolla saa suomalaisittain katsoen paljon aikaan vähällä rahalla. Niinpä diakoniatyöntekijän - seurakuntapalvelijan - koulutusajan palkka on 300 mk kuukaudessa. Vuosipalkka on 4000 markkaa. Kummiopiskelijan valinta saattaisi myös olla hyvä tapa tehdä auttamistyötä yhdistyksessä tai piirissä. Samoin tietenkin oman kummikylän tai kummivanhuksen valinta.

Inkerin vanhuksilla on myös paljon henkistä ja hengellistä hätää. He kaipaavat vierellä istujaa, kuuntelijaa. Se on usein monta kertaa tärkeämpää kuin aineellinen apu. Siunaa ja silitä-periaate on yhtä hyvä kuin tunnetumpi soppaa ja sielunhoitoa.

Tutustumiskäyntejä

Omaehtoainen tutustuminen Inkerinmaalle on helppoa. Käyntejä kannattaa tehdä puolin ja toisin. Eläkeliiton kohteeksi on kaavailtu Pietarin eteläpuolella sijaitsevaa Hatsinan aluetta ja siellä ennen kaikkea sivukylä, joissa muut auttajat eivät juurikaan käy. Tällöin on syytä varata aikaa keskusteluun ja kuulumisten vaihtoon.

Vierailumahdollisuuksista tiedotetaan tarkemmin projektin edetessä. Seuraamalla Eläkeliitto-lehteä eläkeliittolaiset pysyvät ajan tasalla.

Kannattaa harkita myös inkeriläisten vanhusten kutsumista Suomeen.

Eläkeliiton Inkerin apu pähkinän- kuoressa

- Kerrotaan jäsenille ja muille inkeriläisistä
- Kutsutaan inkeriläisiä Suomeen vierailulle.
- Majoitetaan heidät perheisiin.
- Järjestetään Inkeri-aiheisia tilaisuuksia
- Tehdään talkooretke Inkeriin
- Tutustutaan Inkerinmaahan ja inkeriläisiin
- Otetaan kummivanhus tai perhe tai kylä
- Muistetaan esirukouksessa Inkerin kansaa
- Valitaan kenelle asiasta kerrotaan
- Valitaan yhteistyökumppani
- Käytetään henkilökohtaisia yhteyksiä
- Käytetään julkisia ilmoitustauluja
- Jaetaan monisteita
- Järjestetään esitelmä, dia- ym. iltoja
- Kerrotaan paikallislehdessä mitä tehdään,
- Kerrotaan EL-lehdelle mitä on tehty
- Pidetään kuvanäyttely

Käytännön asioiden hoidon lisäksi pääsihteeri Isto Pihkala osallistuu myös hengelliseen työhön. Kuvassamme hän on siunaamassa inkeriläisvanhusta yhdessä Eläkeliiton kanssa yhteistyössä toimivan Ulla Soikkelin kanssa.

Suuri haaste koko Inkerin kirkolle

Eläkeliiton Inkerin apu-projektin tuoma tuki kanavoidaan Kirkon Ulkomaan-avun välityksellä Inkerin kirkon kautta tukea tarvitseville vanhuksille. Inkerin kirkko on siten avainasemassa avun perillemenon kannalta.

Inkerin kirkon pääsihteerinä on työskennellyt vuodesta 1993 alkaen arkkitehti Isto Pihkala. Monen muun tärkeän asian joukossa on myös diakoniatyön kehittäminen - oikeastaan aloittaminen, koska Inkerin kirkossa ei juurikaan tunneta diakoniatyötä sellaisena kun me suomalaiset sen koemme.

Siksi haasteet ovat todella valtavat. Siksi on paikallaan myös esittää pääsihteeri Isto Pihkalalle muutama kysymys. Vastaukset selvittävät mistä Inkerin kirkossa on kysymys.

Mitä oikeastaan on se diakoniatyö, jota kirkossa nyt tehdään ?

Käytännön työ tapahtuu seurakuntien kautta. Diakoniatyön alku oli hyvin seurakuntakeskeistä. Jos kuvaaisi työn etenemistä veteen pudotetulla kivellä, siitä lähtevillä renkaan muotoisilla aalloilla, niin asian ymmärtää parhaiten.

1980-90-luvun taitteessa apu oli sekä ruoka- että tavara-apua lähinnä aktiivi-seurakuntalaisille. Suomesta katsoen sekin oli tietysti hädänalaisten auttamista, diakoniaa, mutta inkeriläisittäin avun saajat olivat verraten vahvoja ja hyvin selviytyviä.

Varsin pian seurakuntiin on kuitenkin pyritty organisoimaan toimikuntia, jotka kontrolloivat ruoka- ja tavara-avun jakelua ja varmistavat sen tasapuolisen

jakamisen seurakuntalaisille. Tänä päivänä on sitten kehällä edetty joissakin seurakunnissa jo etsivän työn tasolle.

Vapaaehtoisryhmät etsivät seurakunnan toimialueella syrjäytyneitä ja sairaita, jotka eivät itse osaa tai jaksa hakea apua. Diakoniatyön painopiste on ollut koko ajan vanhustyössä.

Onko ruoka- ja tavara-apu ainoaa apua, mitä vanhuksille on annettu ?

Myös lääkärit ovat olleet mukana. Inkeriläiset kristityt lääkärit ovat yhdessä muiden tunnuskuntien kristittyjen lääkäreiden kanssa muodostaneet löyhän yhteisön, jonkinlaisen yhdistyksen.

Nämä lääkärit antavat muutamissa seurakunnissa diakoniatyön yhteydessä palveluksia erityisesti vanhuksille. Säännöllinen lääkäripäivystys on Pyhän Marian seurakunnalla, Viipurissa ja Petroskoissa sekä palvelutalojen yhteydessä.

Lääkärit ovat saaneet varsin paljon lääkelahjoituksia Suomesta. Tällä terveys-tutkimuksella ja lääkinnällisellä avulla on ollut suuri vanhusten elämänlaatua parantava vaikutus.

Lääkäripalvelujen yhteydessä on jaettu jonkin verran myös apuvälineitä vanhuksille ja pyörätuoleja invalideille.

"Kentällä" opettavia suomalaisia diakoniatyön pioneerejä on ollut myös monta. Työn jälki alkaa jo näkyä. Hyvin merkityksellistä on ollut esimerkiksi Sisälähetysseuran tuella tehty työ Karjalassa, Petroskoissa ja Kontupohjassa. Kirkon Ulkomaanapu on lähettänyt eläkkeellä olevia diakoniatyön tekijöitä, samoin ystävyysseurakunnat ja esim. Mikkelin hiippakunta Hatsinan alueelle.

Luettelematta jää paljon ja monien yhteisöjen apu. Tärkeää tässä työvoimavaruudessa on ollut paitsi aineellinen avustaminen, myös se henkinen ja hengellinen tuki, jota yksin jääneille vanhuksille on voitu antaa. Tätä puolta ei saa unohtaa, sillä se tuntuu olevan monille se tärkein tuki.

Mitä muuta kuin vanhusten parissa tehtävää työtä kuuluu diakoniatyön piiriin ?

Hatsinan lähellä oleva lapsi-invalidien hoitolaitos on ollut kokonaiskirkollisen avustustoiminnan kohteena. Sinne on toimitettu ruoka-apua, vaatteita ja välineitä.

Tällä avulla, joka kohdistui pääasiassa venäläisiin lapsi-invalideihin oli asenteita muokkaava merkitys Hatsinassa. Se johtikin Hatsinan kirkon luovuttamiseen seurakunnalle pääsiäisenä 1994.

Viime syksynä kirkon keskustuomiston alaisena työnä aloitettiin pienimuotoinen työ myös Pietarin katulasten parissa. Tätä työtä johtaa suomalais-ruotsalainen Gerdinin pariskunta.

Ehkä eniten huomiota osakseen julkisessa sanassa Suomen puolella on saanut "Klinu" Loikkasen johdolla vankilatyö ja vapautuvien vankien ensihuoltotyö.

Inkerin vanhuksilla on kovia kokemuksia, joista he uskaltavat ja myös haluavat nyt kertoa. Aika on tehnyt tehtävänsä ja ikävätkin asiat tuodaan julki usein hymyssä suin, kuten tässä tekee Katri Menkovan kylästä.

Inkerin kylien suomalaisvanhusten kotien ovet avautuvat yleensä helposti suomalaisvieraille, mutta alun epäluulo on silti ymmärrettävää, sillä ympärillä on tapahtunut paljon ikäviä asioita.

Sen työn kautta on saatu tärkeitä yhteiskuntasuhteita ja olemme voineet vaikuttaa vankeinhoitoon koko Leningradin alueella.

Toinen tärkeä vankilatyön alue on Krasnojarskin alue Siperiassa, joka vanhas-
taan kuuluu ns. Vankileirien saariston sydänalueisiin. Siellä työskentelevät
Matti Halonen ja Yrjö Niemi.

Kirkon piirissä on aloitettu myös kuurojen työ, vaikka se ei olekaan varsinaisesti diakoninen vaan kielellinen haaste. Kuurous on lähinnä "kieliongelma", mutta sellaisena niin vaikea, että se helposti syrjäyttää ihmisen ja silloin pudotaan helposti diakonian alueelle ja sen syliin.

Kuinka vanhusten palvelutalohankkeet kuuluvat Inkerin kirkon työhön ?

Kokonaiskirkollisella tasolla on olemassa neljän osapuolen yhteinen, määrätietoinen toiminta vanhusten avopalvelujen ja palvelukotien toteuttamiseksi.

Tämän ohjelman puitteissa Suomen sosiaali- ja terveysministeriö rakennuttaa yhteisesti sovituille paikkakunnille ja yhdessä määritellyn tärkeysjärjestyksen mukaan palvelukoteja vanhuksille sekä kouluttaa niille alkuvaiheessa henkilöstöä.

Näiden kotien ylläpito ja niihin liittyvien avopalvelujen kehittäminen tapahtuu inkeriläisten etujärjestön Inkerin Liitto -nimisen yhteisön ja Inkerin kirkon yhteistyönä. Neljäntenä sopijaosapuolena ovat Venäjän paikallistason (oblast) sosiaaliviranomaiset.

Heidän osuutensa on hankkeiden toteuttamismahdollisuuksien avaaminen yhteiskunnassa so. maanhankinnan, lupien yms. edesauttaminen sekä osallistuminen normienmukaisilla kustannuksilla henkilökunnan palkkamenoihin.

Tällä hetkellä valmiita palvelukoteja on Keltossa ja Kupanitsassa, joissa käytössä on Kirkon Ulkomaanavun kirkonrakennustöiden aikana lahjoittamat elementtirakennukset sekä Taaitsassa ja Petroskoissa. Aloitusvaiheessa oli vuoden 1994 lopussa Kelttoon tuleva uudisrakennus.

Mitkä ovat tulevaisuuden haasteet Inkerin kirkon diakoniatyölle ?

Diakoniatyöllä on hyvät edellytykset laajentua ja monipuolistua Inkerin kirkossa. Tarve on huutava. Viime aikoina on erityinen huoli herännyt lapsiperheiden asemasta ja kodeista, joissa alkoholismi turmelee edellytykset lasten rauhalliselle kasvulle.

Valtaosa katulapsiongelma-
sta Pietarissa selittyy alkoholisoituneiden, lapsistaan piittaamattomien vanhempien käyttäytymisestä.

Seurakuntatason diakonia ja kokonaiskirkolliset yhteishankkeet ovat sekä toiminnallisesti että taloudellisesti mahdollisia. Pullonkaula on koulutetun, tehtävänsä tajuavan henkilöstön puute.

Kokonaiskirkko näkeekin ensimmäiseksi tehtäväkseen ohjata voimavaroja diakoniatyön koulutukseen.

Syksyllä 1994 alkanut lukuvuoden kestävä diakoniatyön kurssi, jonka johtajaksi on kutsuttu diakoni Ulla Soikkeli Suomesta, toteuttaa tätä tehtävää.

Tämän pitkän luonteeltaan ammatillisen kurssin rinnalle on otettu selkeästi diakonian opettaminen kaikilla koulutuksen aloilla ns. läpäisyperiaatteena.

Tähän koulutuksen kehittämiseen liittyy myös Eläkeliiton Inkeri-apu projekti, sillä nimenomaan siihen kanavoidaan kerätyt varat Kirkon Ulkomaanavun kautta. Tämän koulutustyön onnistumisella on aivan ratkaiseva merkitys kirkolle, joka joutuu koko ajan kohtaamaan yhä suurempia sosiaalisia ongelmia ja ihmisten hätää.

Mitkä ovat suurimmat ongelmat työn kehittymiselle ?

Aito, kristillinen diakonia-käsite ei ole Inkerin kirkossa vielä sisäistetty. Liian usein luullaan, että se on tavaroiden vastaanottamista ja myyntiä.

Siihen olennaisesti liittyvää hengellistä puolta ja hädänalaisten ihmisten kohtaamista ei aina vielä ymmärretä. Siksi koulutus ja käytännön esimerkit, joissa niin henkiset kuin materiaalisetkin tarpeet otetaan todesta, ovat avainasemassa.

Yksi perusongelmista on kokonaiskirkollisen diakoniatyön strategian ja diakonia työstä vastaavan henkilön puute kokonaiskirkon tasolla.

Paikallisseurakuntien rekisteröidyttyä työ alkoi heti seurakuntaakohtaisesti, mutta seurakunnat liittyivät kirkoksi vasta runsaat puolitoista vuotta sitten syyskuussa 1992.

Siksi kirkon yhteiset rakenteet ovat vielä varsin heiveröiset. Nyt tarvitaan yhtenäinen työn johto, strategiat ja koulutus, sekä on toteutettava työnjako seurakuntatason ja kokonaiskirkollisen tason välillä.

Tärkeintä on löytää asialle omistautuneita innokkaita ihmisiä ja tukea heitä ottamaan tämä vastuu, muistuttaa pääsihteeri Pihkala.

Opiskelijajoukko on alusta lähtien paneutunut innolla työhönsä.

Tämä Sylvia Raulon kirjoittama haastattelu on julkaistu Eläkeliitto-lehdessä keväällä 1994.

Miten kohtaan toisen ihmisen?

Inkerin vanhusten kanssa toimiessamme meidän on myös palautettava mieleemme ne periaatteet, joita tarvitaan, kun kohtaamme meille ennestään tuntemattoman ihmisen. Erityisen tärkeää tämä on nimenomaan silloin, kun tuntematon on jo ikääntynyt ihminen, jolla saattaa olla kokonaan toisenlaiset periaatteet ja kokemuspiiri kuin meillä itsellämme.

Inkeriläisten vanhusten kohtaamisessa on erityisesti muistettava heidän kokemustensa tuomat erityispiirteet. Heidän kokemuksensa - karkoitukset, miehen menettäminen, piiritysolosuhteet tai kodin menettäminen - ovat jättäneet heihin jälkensä. Tämän kohtaaminen saattaa olla meille vaikeaa.

Ne keinot ja periaatteet, joihin olemme tottuneet Koti-Suomessa, eivät välttämättä päde Inkerinmaalla, vaikka suomalaisten kanssa olemmekin enimmäkseen tekemisissä. Tämä johtuu siitä, että viimeisten vuosikymmenien ajan tavat olleet kokonaan toisenlaiset kuin me olemme tottuneet. Perinteisesti ystävällisesti vieraisiin suhtautunut Inkerin vanhus on nyt epäluuloinen - tai ainakin epäileväinen. Hänellä on täysi syy tällaiseen.

Silti hän haluaa tutustua myös vieraisiin. Ovi ei ole lukossa. Vieras toivotaan tervetulleeksi. Meistä itsestämme riippuu, miten suhde kehittyy, miten luottamuksellisiksi välit muodostuvat.

Siksi on syytä opiskella myös tuntemattoman miksei tutunkin ihmisen kohtaamistilannetta ja sen pelisääntöjä.

Siksi myös Inkerin apu-projektimme opintoaineistossa on mukana ihmisen kohtaamisen kannalta tärkeää aineistoa. Perusteellisemmin siihen voi perehtyä vaikkapa Eläkeliiton julkaiseman Vapaaehtoiset - lähimmäiset-oppaan avulla.

Jokainen ihmissuhde on merkityksellinen

Kasvamme ihmisiksi, ainutkertaisiksi ja ainutlaatuisiksi persooniksi toistemme kanssa. Tämän tähden on tärkeää, minkälainen on ihmisten vuorovaikutusalue, se yhteys, jossa elämme.

Jokainen ihmissuhde on merkityksellinen. Mitä vähemmän ihmisellä on ihmissuhteita sitä merkityksellisempiä uudet ovat. Tämä asettaa tiettyä vastuullisuutta uuden ystävyyssuhteen syntymässä.

Toisen kunnioittaminen - ystävyyssuhteen perusta

Hyvän yhdessäolon, yhteyden ja kohtaamisen perusta on aina ja ehdottomasti toisen kunnioittaminen. Kunnioittaminen sisältää paljon asioita, jotka hyvien ihmissuhteitten rakentumisessa ovat tarpeen. Oikeastaan se sisältää kaiken.

Inkerissä on aina syytä muistaa, että ihmisten elämäkokemukset poikkeavat ratkaisevasti suomalaisten kokemista. Tuntemattoman ihmisen kohtaamistilanteessa on tämä otettava huomioon. Yleensä Inkerin vanhukset ovat kuitenkin kiinnostuneita kaikesta lähiympäristössä tapahtuvasta. Myös yhteyden ja vuorovaikutuksen syntyminen on helppoa.

Kunnioittaminen merkitsee sitä, että hyväksyy toisen sellaisena kun hän on, ei aseta ehtoja vaan hyväksyy hänet puutteineen, ei tuomitse eikä moralisoi. Pitää arvossa toisen vapautta, koskemattomuutta ja loukkaamattomuutta. Ei utele eikä vaadi häntä kertomaan asioita, joita hän ei halua kertoa. Ystävä tietää itse milloin hän tuntee olonsa niin turvalliseksi, että voi uskoutua.

Jokaisella ihmisellä on omien kokemusten kautta ja omana ainutlaatuisena ihmisenä jotain toiselle annettavaa. Jokainen ihmissuhde rikastuttaa omaa elämää. Voi olla vaikeaa löytää tätä rikkautta jos itsellä on liikaa annettavaa ettei jaksaa odottaa toiselta mitään.

Ikääntyvä ihminen ja elämäkokemus

Erityisesti ikääntynyt ihminen on ihmisenä erilainen, oman persoonallisuutensa, taustansa ja elämäkokemustensa ansioista. Tämän yksilöllisyyden ja näiden elämäkokemusten kuuleminen, ymmärtäminen ja kunnioittaminen luo pohjan yhteyden syntymiselle.

Pitkän elämän aikana ihminen on joutunut kohtaamaan iloja ja suruja, joita hän ystävilleen kertailee. Elämä on ollut täynnä muutoksia, jotka tekevät hänet helposti epävarmaksi, huolestuneeksi. Kunto on käynyt heikommaksi ja yhteydenpito on vaikeutunut. Elämä on käynyt epävarmaksi, luopumisen tuska on seurannut toista. Se yhteiskunnallinen ja tekninen muutos, johon vanhempi sukupolvi on joutunut mukautumaan, on ollut valtava. Kaiken muutoksen ja epävarmuuden keskellä luonteenpiirteet ovat saattaneet kärjistyä. Uusi ihmissuhteitten solmiminen on monelle hyvinkin vaikeaa.

Meidän tulisi kuulla se miten ikääntyvä kokee oman elämänsä, miten hän on jaksanut näissä kaikissa vaiheissa säilyttää mielensä tasapainon, luottamuksen, muihin ja itseensä, omanarvontuntonsa. Luonnollinen, aito tunnustuksen ja arvonnannon osoittaminen sekä ominaisten tapojen ja tottumusten hyväksyminen, antavat hänelle sitä turvallisuuden tunnetta, joka on vuosien saatossa joutunut jatkuvasti koetukselle.

Oman lähtökohtansa tunteminen

Oman lähtökohdan tunnistaminen on tärkeää ystävyssuhdetta luodessa jotta siitä voisi syntyä aito ja toimiva. Aito, nöyrä, vastauksia etsivä ja tunnustellen eteenpäin pyrkivä asenne, kaikessa toista kunnioittava ja huomioiva mieli on hienotunteisuutta parhaimmillaan. Jos haluaa tukea toista, on myös tunnistettava omat rajoitukset ja tarpeet. Ei saa lähettää pönkittämään omaa heikkoutta toisen ihmisen kustannuksella.

Omalla lähestymisellä voi luoda ystävyssuhteeseen turvallisen, sallivan ilmapiirin jossa voidaan ilmaista aidosti tunteita myös epätoivoa. Turvallinen ilmapiiri on vapautta, jossa myös muutos ja kasvu on mahdollista, Rohkaisu, kannustus, tuki toisen yrityksille on ensiarvoista

Odotukset

Ystävyssuhteen luomiseen liittyy odotuksia molemmiin puolin. Pettyminen näissä odotuksissa on hyvinkin mahdollista, kummallakin puolella. Kaikkensa yritettyään huomaa, ettei ystävyssuhdetta synnykään, yhdessäolo on pakonomaista väkinäistä. Jos juuri tämä kaiken yrittäminen saattaa olla syynä epäonnistumiseen. Hosutaan turhaan, kun ei synny tulosta sen sijaan, että olisi vain opeteltu olemaan yhdessä.

On muistettava että kukaan ei voi ymmärtää kaikkia, oma psyykkinen rakenne ja kokemuspohja säätelee mahdollisuuksia. Toisinaan ystävällä on ylimitoitettuja, epärealistisia toiveita että uusi ihmissuhde täyttäisi kaikki hänen tarpeensa.

Mitä eristyneempänä hän on ollut, sitä enemmän toiveita uuteen suhteeseen asetetaan. Elämme arkitodellisuudessa ja sen pohjalle pitäisi luonnollisesti myös ystävyysuhteiden rakentua.

Kuunteleminen

Jotta ystävyysuhteeseen tulisi todellinen yhteys, kohtaaminen, on opittava kuuntelemaan. Tämä taito ei ole mitenkään itsestään selvä. Se vaatii harjoitusta ja opettelua. Kun pysähdymme kuuntelemaan opimme myös näkemään. Näin välittyvät toisen henkilön ajatukset ja tunteet sanoina, myös ilmeinä, eleinä jne.

Sanojen ohella opimme ymmärtämään myös muitakin kanavia myöten ja pysymme vastaamaan hänelle oikealla tavalla, myös hänen tunteisiinsa. Niihin vastaaminen on usein tärkeämpää kuin sanoihin vastaaminen. Jos kuuntelemme toista, opimme ymmärtämään häntä, tukemaan ja auttamaan häntä hänen omilla ehdoillaan, hänelle sopivalla tavalla.

Kuunteleminen kasvattaa empatiaa, kykyä eläytyä toisen iloihin ja suruihin. Tämän eläytymisen kautta on mahdollista kokea, että ystävä on astunut minun maailmaani ja meidän välillemme on syntynyt yhteys. Jotta kuunteleminen olisi mahdollista, sille on annettava tilaa, aikaa. Toiselle on annettava aikaa puhua omaan tahtiinsa, vailla kiirettä, ilman edistymisen pakkoa.

Jokainen meistä haluaa tulla kuulluksi ja jokainen etsii ihmistä joka haluaa kuunnella.

Keskustelu

Keskustelu voi muodostua mielekkääksi vasta kuuntelun kautta syntyneen ymmärryksen ja eläytymisen kautta.

Tämä tekee mahdolliseksi ajatusten vaihdon, sen että puhumme toisillemme emmekä toistemme ohi. Keskustelu ei synny puhumisesta, vaan mielipiteitten vaihdosta. Liiallisella puhumisella voidaan jopa estää todellinen keskustelu. Sen avulla voimme peittää esim. ahdistuksemme ja pelkomme kohdata toisen.

Muu viestintä

Sanallinen kuten muukin viestintä sisältää vaaran väärinymmärtämisestä. Tämän vuoksi on hyvä tarkistaa, että olen ymmärtänyt oikein toisen sanoman ja että oma sanomani on ymmärretty niinkuin sen tarkoitin.

Samoin muun viestinnän kuten ilmeiden ja eleiden synnyttämät otaksumat voi tarkastaa hienotunteisesti keskustelun kuluessa. Aitous ja luottamuksellinen ilmapiiri, jossa todellinen kohtaaminen mahdollistuu.

Kirkon ulkomaan avun suuri tehtävä on tukea Inkerin kirkon jälleenrakennustyötä. Mirja Jantusen kuva on Kelton kirkon peruskiven muurajuhlasta.

Yhteistyökumppanimme Kirkon Ulkomaanapu

Inkerin apu-projektissamme tärkein yhteistyökumppanimme on Kirkon ulkomaan apu. Meidän projektimme osalta sen kuva eläkeliittolaisille on selvä. Kanavoimme apumme Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Kirkon Ulkomaanapu on kuitenkin paljon muutakin. Sen toimintakenttänä on nimen mukaisesti koko maailman. Siksi on syytä esitellä hieman tarkemmin tämä yhteistyökumppanimme, sen nykyinen toiminta ja päämäärä.

Kiteytetysti voidaan sanoa, että Kirkon Ulkomaanapu merkitsee kehitysyhteistyötä, katastrofiapua, kirkkojen välistä tukea ja pakolaisapua.

Mitä Kirkon Ulkomaanapu tekee

Kirkon Ulkomaanapu (KUA) toteuttaa Suomen luterilaisen kirkon ulkomais- ta avustustoimintaa eli kansainvälistä diakoniaa. Tässä tehtävässä se on seurakuntien apuna ja kanavana. Sen kansainvälisiä yhteiskumppaneita ovat Luterilainen maailmanliitto, Kirkkojen maailmanneuvosto ja paikalliset kirkot.

KUA lähettää tukea kirkkojen kehitysohjelmiin, osallistuu pakolais- ja katastrofiapuun sekä vahvistaa nuorten kirkkojen toimintaedellytyksiä.

KUA herättää kansainvälistä vastuuta, tiedottaa avustuskohteista, järjestää keräyskampanjoita, kouluttaa seurakuntien työntekijöitä ja vapaaehtoisia kansainväliseen diakoniaan, tekee valtakunnallista pakolaistyötä.

KUA toimii kirkolliskokouksen ja Kirkon ulkomaanasiaain neuvoston alaisena.

Mielekästä toimintaa

Osallistumalla kansainväliseen diakoniaan Kirkon Ulkomaanapu haluaa turvata elämän perusedellytyksiä. Siksi se kehitysyhteistyötä tehdessään auttaa pienyhteisöjä auttamaan itse itseään, parantaa maataloutta, edistää terveydenhoitoa, kehittää kouluoloja ja tukee naisten kehitysohjelmia.

Se myös kohentaa arkista elämää rakentamalla puuta säästäviä uuneja tai kaivamalla kaivoja ja suojelee ympäristöä istumalla metsiä tai rakentamalla patoja ja kastelukanavia.

Äidit oppivat neuvoloissa huolehtimaan lastensa terveydestä Bangladeshissäkin. Kuva KUA.

Katastrofitilanteissa KUA auttaa lähettämällä ruoka-, vaate- ja lääkeapua ja osallistumalla jälleenrakentamiseen.

Pakolaisiksi joutuneita se tukee auttamalla pakolaisleireillä olevia ja paluumuuttajia, luomalla pakolaisille edellytyksiä omaehtoiseen toimeentuloon, rahoittamalla pakolaisten opiskelua ja auttamalla pakolaisten sopeutumista uuteen kotimaahansa.

Ihmisoikeustyötä tehdessään Kirkon Ulkomaanapu antaa lainopillista neuvontaa, auttaa mielipiteidensä vuoksi vangittuja ihmisiä ja heidän perheitään. Kirkkojen toimintaedellytyksiä se parantaa tukemalla kirkollista koulutusta, välittämällä kristillistä kirjallisuutta ja rakentamalla toimitiloja.

Miksi kansainvälistä diakoniaa

Perustellessaan kansainvälistä diakoniaa Kirkon Ulkomaanapu toteaa, että me hyödynemme kehitysmaista enemmän kuin annamme niille. Jumalan luomistyön perusteella jokaisella on oikeus yhtäläiseen elintasoon.

Rikkaiden tuhlaus ja köyhien ahdinko johtavat luonnon riistoon. Kristuksen kirkon tulee taistella tuhon voimia vastaan ja kantaa toisten kuormia. Jeesus Kristus pysähtyi runnellun elämän eteen ja auttoi. Se tehtävä on myös hänen seuraajiensa tehtävä.

Palvelemalla toista ihmistä rakastamme Jumalaa

Jeesus Kristus sanoo viimeisellä tuomiolla: ”Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti ja te vaattetitte minut”

Mistä KUA saa avustusvaransa

Kirkon Ulkomaanavun rahoitus muodostuu seuraavista tulolähteistä:

Kolehdit 9 %, seurakuntien talousarviotuki 22%, yksityislahjoitukset 20%, yhteisvastuukeräys 23%, ulkoministeriön tuki 23 % ja muut tulot 3%.

Pienelläkin summalla voimme tehdä paljon

10 markalla istutamme kolme puuntainta Etiopiassa.

50 markalla katamme yhden lapsen puolen vuoden koulukustannukset koulussa Intiassa.

80 markalla annamme ruokaa yhdelle ihmiselle kuukaudeksi Malawissa.

100 markalla toimitamme kaksi huopaa Lähi-idän pakolaisleireille.

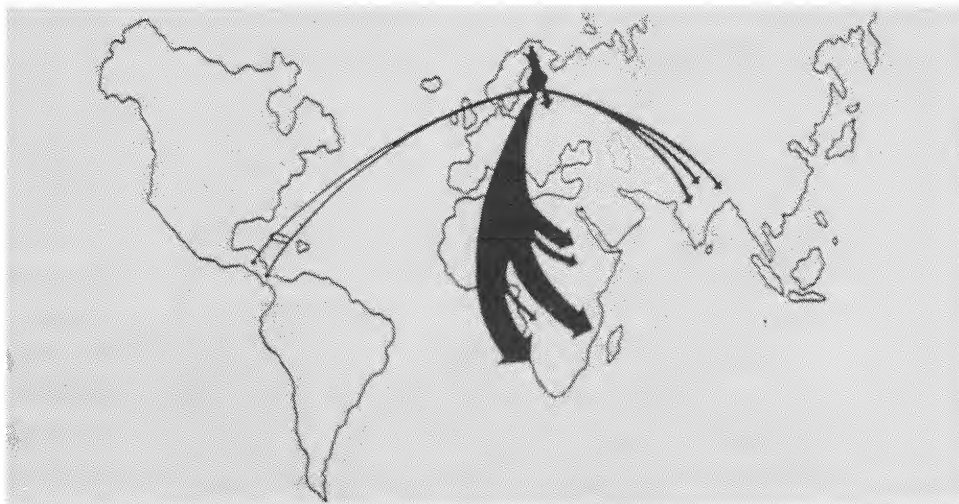
300 markalla hankimme rokotusvälineet terveysasemalle Namibiaan.

800 markalla ostanne ompelukoneen naisten ompelukerholle Angolassa.

15 000 markalla rakennamme rengaskaivon Mosambikissa.

Tervetuloa mukaan kansainväliseen diakoniaan

KUA:n työtä koskevaa aineistoa ja ilmaisen Tule ja auta lehden voit tilata ulkomaanavun toimistosta puh 90 - 1802 291. Elokuvia ja diasarjoja saat ostaa tai vuokrata Kirkon AV -keskuksesta puh 90 - 1802 321.

Etiopia, Sudan

- terveydenhuolto
- maaperän- ja vesien-suojelu
- metsitysohjelmat
- kuljetustuki
- elintarvikeapu katastrofialueilla
- orpo- ja päiväkotitoiminta

Angola, Malawi, Zimbabwe

- pakolaistyö
- metsitysohjelmat
- maatalouden kehittäminen
- vesihuolto
- koulutus

Namibia

- terveydenhuolto
- koulujen ja ammattikoulutuksen tukeminen
- näkövammaistyö

Mosambik

- paluumuuttajien tukeminen
- maatalouden kehittäminen
- vesihuolto

El Salvador, Nicaragua

- paluumuuttajien ja kodittomien avustaminen
- yhdyskuntien kehittäminen
- ihmisoikeustyö

Bangladesh, Intia, Nepal

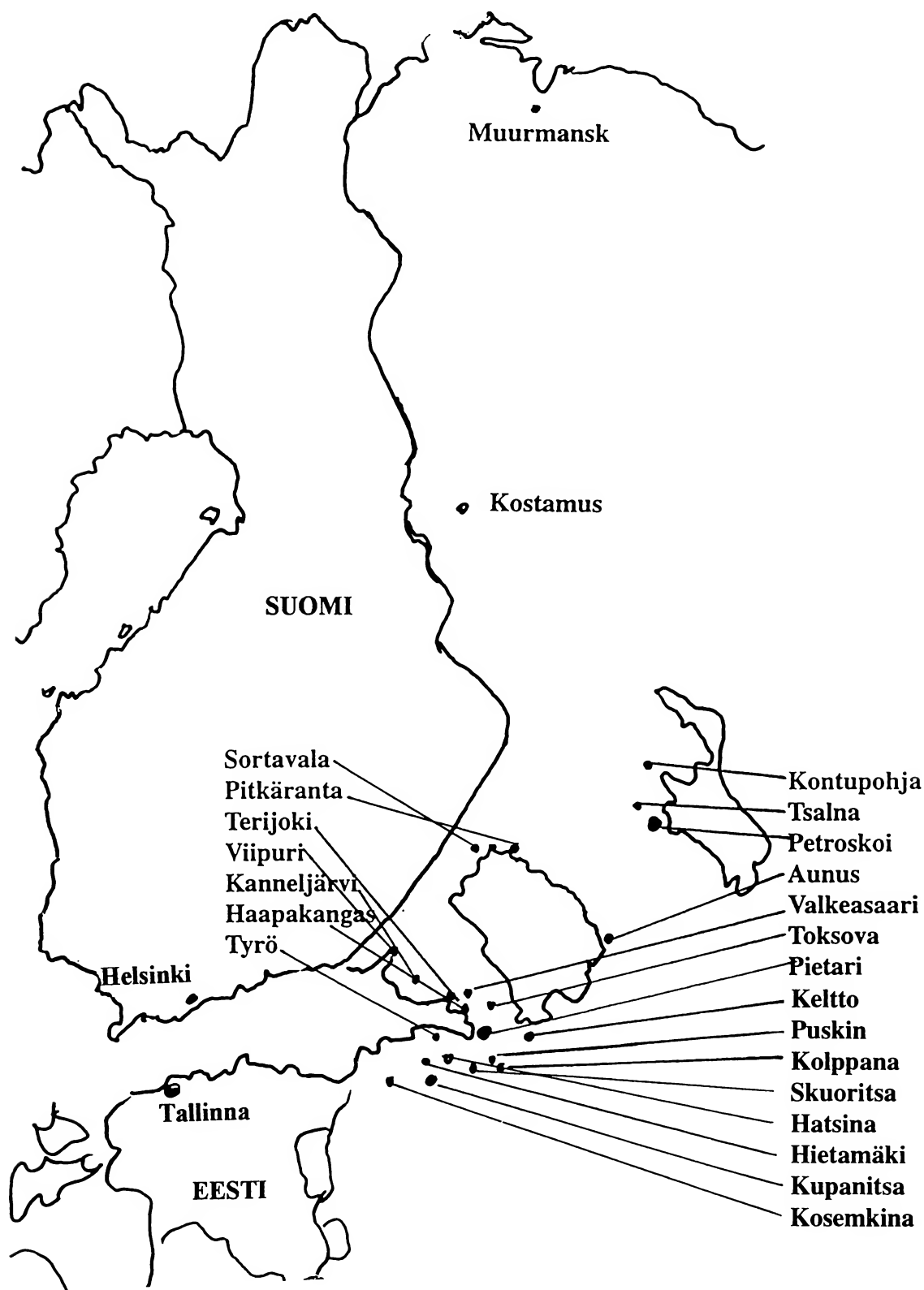
- maatalouden kehittäminen
- yhdyskuntien kehittäminen
- pienyrittäjyyden kehittäminen

Baltia, Inkeri

- kirkkojen koulutustoiminnan tukeminen
- raamattujen, virsikirjojen ja kirkollisten oppikirjojen toimittaminen
- kirkkojen ja seurakuntien toimitilojen kunnostus ja rakentaminen
- kirkkojen tavara-apu

Kirkon ulkomaan avun tärkeimmät avustuskohdeet käyvät hyvin selville ylläolevasta karttapiirroksesta ja tekstistä.

Inkerin seurakuntien sijainti

Pietarissa on kaksi suomalaista seurakuntaa, Pyhän Marian ja Pyhän Mikaelin. Kartalta puuttuvat Moskovan ja sitäkin etäämpänä oleva Borisoglebskin seurakunnat.

Inkerin kirkon seurakunnat 1994

1. AUNUS

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Diakoni Kyösti Malmi, Kauriinkatu 9, 53850 Lappeenranta.

SV:n pj. Santeri Susi, 18600 KARELIJA, Olonets, Pereulok Karla Marksa 1.

2. BORISOGLEBSK

Jumalanpalveluspaikka, 397140 Voronezhskaja obl., g. Borosoglebsko, ul. Peshkova 151.

Diakoni Sergei Vasiljev, 397140 Voronezhskaja obl., g. Borisoglebsk, ul. Tshkalov 16a-65.

3. HAAPAKANGAS

Haapakangas on Toksovan kappeliseurakunta, joka perustettiin v. 1908. Pui-
nen kirkko valmistui v. 1911. Siinä oli 450 istumapaikkaa. Venäjän vallanku-
mouksen jälkeen seurakunta tuli itsenäiseksi. Kirkko otettiin pois seurakun-
nan käytöstä 1934. Kirkkoa käytetään nykyisin klubina, torni on katkaistu.
Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa. Uusi kirkko on suunnitteilla.

Diakoni Kyösti Malmi, ks. Aunuksen srk.

SV:n pj. Esteri Mihailovna, 197343 S. Petersburg, ul. Matrosa Zheleznika
33-4.

4. HATSINA

Hatsina seurakunta perustettiin
vuonna 1921. Luterilainen kirk-
ko oli saksalaisten, suomalaisten
ja virolaisten käytössä. Tyyliltään
rakennus oli Skuoritsan kirkon
jäljittely pienoiskoossa. Viimei-
nen suomenkielinen hengellinen
tilaisuus pidettiin kirkon suojis-
sa 20.12.1938. Sota-aikana tämä
kaunis kirkko vaurioitui. Sodan
jälkeen kirkko on korjattu ja sitä
käytettiin urheilukouluna. Kirkko
on palautettu seurakunnalle ja sen
korjaustyöt alkoivat 1994.

Kirkko 188350 Leningraskaja obl., Gatsina, Pr 25 Oktjabrja 39.

Pastori Kauko Toivonen, Hapelähteenkatu 3 B 24, 70100 Kuopio.

SV:n pj. Alvina Feodorovna Minajeva.

5. HIETAMÄKI

Hietämäki oli alkuaan Tuutarin kappeliseurakunta, joka itsenäistyi vuonna 1897. Puinen kirkko rakennettiin v. 1755-1758. Tämä Pietari- Paavalin kirkko korjattiin perinpohjin v. 1893. Siinä oli 540 istumapaikkaa. Kirkko otettiin pois seurakunnan käytöstä v. 1938 ja viime sodan aikana se purettiin. Hautausmaa on säilynyt. Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Pastori Kauko Toivanen (osan aikaa). Kts.. Hatsina srk.

SV:n pj. Valtteri Laukkanen, 188512 Leningradskaja obl. Lomonosovskij raion der.

6. JOSHKA-OLA

Juha Väliaho, puh 836 - 22- 217969.

SV:n pj. V.G. Liukkonen, 424006 Mari-El, Joshka-Ola, ul. Sovetskaja 181-4.

7. KANNELJÄRVI

Kirkon korjaus on suunnitteilla. Diakoni Mikko Kettunen, 188850 Leningradskaja obl., Vyborgskij raion, p. Pobeda, ul. Mira 3- 48.

8.KELTTO

Kelton seurakunta on tunnettu ainakin v. 1628 lähtien. Pyhän Yrjänän kirkko rakennettiin v. 1768, sitä laajennettiin vuosina 1884-1885 ja korjattiin perusteellisesti vuonna 1899. Siinä oli 800 istumapaikkaa.

Kirkko suljettiin v. 1938 ja purettiin v.1939 aivan talvisodan kynnyksellä. Kun eräs kirvesmies kieltäytyi menemästä kirkkoa purkamaan, hän sai vuoden vankeutta. 1950- ja 60-luvulla hävitetyn kirkon paikalla, hautausmaan keskellä vietettiin ke-

säisin hengellisiä juhlia. Seurakunta rekisteröitiin kesällä 1989. Uusi kirkko vihittiin käyttöön 1992.

Kirkko 188680 Leningradskaja obl., Vsevolozhkij raion, der. Kolbino 25.

Kirkkoherra Aarre Kuukauppi, diakoni Ivan Hutter, lapsityöntekijä Lempi Laukkanen, kirjanpitäjä-sihtööri Taimi Kuukauppi. SV:n pj. Ilmari Ronkainen.

9. KOLPPANA

Kolppanan seurakunta sijaitsi Hatsinan välittömässä läheisyydessä ja se perustettiin v. 1640. Tämän paasiseinäisen kirkon rakennutti perintöruhtinas, myöh. keisari Paavali I. Kirkon perustus laskettiin 12.7.1789 ja Herran huone valmistui v. 1800. Sitä nimitettiin ”kukkokirkoksi”, koska sen tornissa ristin asemesta oli kuparinen kukko.

Tässä Pyhän Pietarin kirkossa oli 680 istumapaikka. Kirkko korjattiin perusteellisesti v 1899.

Myöhemmin 1930 luvulla kirkko suljettiin ja muutettiin viljavarastoksi. Nykyisin kirkon ympärillä on tehdasalue. Kirkossa oli sorvi- ja jyrsintehdas. Kirkon torni on poikki. Kirkon korjaus on suunnitteilla.

Kirkko 188350 Leningradsdkaja obl.,Gatsina, M. Kolpany, Tsentralnaja 1.

Kirkkoherra Arvo Soittu.

10. KONTUPOHJA

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Pastori Oiva Hujanen, Kansan Raamattuseura Pl. 48, 08101 LOHJA.

SV:n pj. Lyyli Vanhanen, 186200 Karelija, Kondopoga, Pionerskaja 5.

11. KOSTAMUS

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Diakoni Ari Huotari, Lakkatie 5 B, 88900 KUHMO.

SV:n pj. Jalmari Paavilainen, 186989 Karelija, Kostamuksha, ul. Pervomajskaja 14-8.

12. KRASNOJARSK

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Pastori Yrjö Niemi, Kotkankatu 3, 13210 HÄMEENLINNA.

Savtsenko Maria Andrejevna, 660021 Krasnojarsk, Krasnaja Ploshad d 3-A kv 26.

SV:n pj. Ljudmila Nekrasova.

13. KUPANITSA

Kupanitsan seurakunta perustettiin 1656. Siellä oli ennen puinen kirkko, mutta 1861 valmistui jyrkäseinäinen kivikirkko, jossa oli tuhat istumapaikkaa. Tämä P. Johanuksen kirkko rakennettiin talkootyönä.

Kirkon piirustukset oli tehnyt arkkitehti Hahn, joka myös valvoi rakennustyön.

V. 1861 oli muutenkin historiallinen. Silloin nimittäin vapautettiin Venäjällä maaorjat. Juhliva

temppeli oli kuin muistomerkki tuolle suurelle tapahtumalle. Kirkko korjattiin vuonna 1991.

Kirkko 188417 Leningradskaja obl., Volosovskij raion, der. Gubanitsy, Gubanitskaja.

Kirkkoherra Arvo Survo, diakoni Simo Smirnow.

Sv:n pj. Kerttu Aleksandrova.

14. PYHÄ MARIA

Jo Ruotsin vallan aikana Nevanlinnassa - Pietarissa - oli ruotsalais-suomalainen seurakunta, joka lienee perustettu 1630 luvulla. Silloinen kirkko sijaitsi Oha-joen läheisyydessä.

Vuonna 1769 seurakunta jaettiin ruotsinkieliseen Pyhän Katarinan ja suomenkieliseen Pyhän Marian seurakuntaan.

Pyhän Marian kirkko rakennettiin vuosina 1803- 1805 ja vihittiin pyhään käyttöön 12.12.1805. Kirkossa oli 2400 istumapaikka. Kirkko otettiin pois seurakunnalta 1938.

Sodan aikana kirkko säilyi vaurioitta. 1960-luvulla kirkon sisälle on rakennettu työläisten asunnoiksi pieniä huoneita ja kirkon keskustaa käytettiin luutavarastona. Viimeksi kirkko on ollut luonnontieteellisenä näyttelytilana ja virastona. Kirkon korjaus on käynnissä.

Kirkko 191186 S. Peterburg, ul. B. Konjushennaja 8.

Pastori Eero Kuukauppi, diakoni Aleksei Uimanen, diakoni Andrei Okolsin
SV:n pj. Valeri Tsitsko.

15. PYHÄ MIKAEL

Kirkkoa korjataan parhaillaan.

Kirkko 199053 S. Peterburg, Srednij pr. BO 18.

Pastori Sergei Preiman, diakoni Aleksandr Lauga, diakoni Roman Klimov.

16. MOSKOVA

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa. Kirkon korjaussuunnitelma on vireillä.

Pastori Oleg Sevastjanov, 127427 Moskva, Botanitsheskaja 7- 58.

Sv:n pj. Albert Sojonen.

17. MUURMANSK

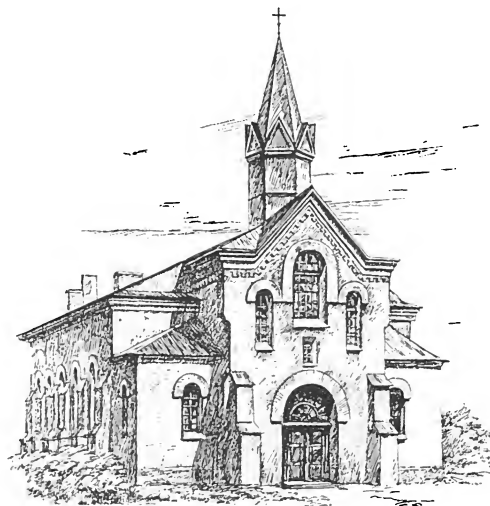
Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

SV:n pj. Sulo Olkkonen, 183050.

Murmansk, ul. Inzhenernaja 3-93.

18. NARVUSI - KOSEMKINA

Kosemkina l- Narvusi sijaitsi Laukaanjoen alajuoksun ja Suomenlahden välisellä niemimaalla. Seurakunta oli tunnettu jo v. 1640. Kivinen kirkko rakennettiin v. 1877 - 1879 ja korjattiin v. 1912. Siinä oli istumapaikkoja 450.

Kirkko suljettiin v. 1936 ja muutettiin puna-armeijan klubiksi. Joulusta 1989 jumalanpalveluksia on pidetty Konnukylässä käyttämättömässä klubissa. Seurakunta rekisteröitiin helmikuussa 1990 yhdessä Skuoritsan ja Toksovan seurakuntien kanssa. Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Diakoni Pekka Kumpulainen, Tähtitorninkatu 19, 15830 LAHTI.

SV:n pj. Lyyli Kiiranen, Taavinkuja 6 A 4, 00370 HELSINKI tai 20200 EESTI. Narva, ul. Gerasimova 16-37.

19. PETROSKOI

Seurakunta sai uuden kirkon 1983 ja seurakuntatalon 1990.

Kirkko 185034 Karelija, Petrosavodsk, ul. Gvardeiskaja 59.

Kirkkoherra Viktor Grinevitsh, pastori Juho Pakkari.

SV:n pj. Viktor Huuhka.

20. PITKÄRANTA

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Pastori Reino Letonsaari, Juurilahdentie 22, 52300 RISTIINA.

SV:n pj., Laura Ankudinova, 186810 Karelija, Pitkäranta, ul. Lenina 54.

Diakoni Juho Kajava.

21. PUSKIN

Puskinin kirkko on rakennettu v. 1865 Pietarin eteläpuolella sijaitsevaan esikaupunkiin, Tsaarin kylään (nyk. Puskinin kaupunki). Kirkko oli saksalaisen seurakunnan käytössä vielä muutaman vuoden vallankumouksen jälkeen.

Vuosi 1976 oli historiallinen Inkerin kirkon elämässä. Tuolloin Moskovassa oli hyväksytty seurakunnan virallinen rekisteröinti ja Puskinin kirkko vihittiin 11.12. 1977.

Kirkko 189620 s. Peterburg-Pushkin, ul. Proletkulta 4.

Pastori Viktor Golovin.

Sv:n pj. Eino Korpelainen.

22. SARANSK-MORDVA

Diakoni Aleksei Aljoshkin, diakoni Vladimir Misin / Mikis/.

Englantia taitava seurakuntainen Mihail Kulajev 430033 Mordovia, Saransk, ul. Vdargogradskaja 138-21.

Riitta Pyykkö, c/o SEKL , 12310 RYTTYLÄ.

23. SKUORITSA

Skuoritsan seurakunta perustettiin v. 1640. Kirkko sijaitsi aluksi Petrovan kylässä kilometrin päässä kirkosta.

Vuosina 1762-1763 rakennettiin puinen kirkko Skuoritsan kylään. Samalle paikalle rakennettiin kivi-kirkko keisari Nikolai I:n toimesta v. 1839. Siinä oli 1300 istumapaikkaa.

Tämä kaunis P. Katariinan kirkko otettiin seurakunnalta v. 1937 ja muutettiin klubiksi. Sodan aikana vuosina 1942-43 saksalaisten miehitysviranomaisten luvalla kirkko jälleen kunnostettiin. Seurakunta saattoi kokoontua Jumalan sanan ääreen.

Kirkko raunioitui sodan loppuvaiheessa. Kirkon seinät ovat pystyssä. Sisälle kasvaneet puut kaadettiin kesällä 1989 ja siellä pidettiin jumalanpalvelus. Seurakunnan rekisteröintipaperit luovutettiin 23.2.1990 ja uusi kirkko vihittiin käyttöön 1991.

Kirkko 188351 Leningradskaja obl., Gatshinskij raion, p/o Skvoritsy d.Petrova.

Pastori Jussi Järvilehto, Hamppukehruuk. 4 as. 1, 21100 NAANTALI.

Diakoni Väinö Kuosti.

SV:n pj. Lilja Stepanova.

24. SORTAVALA

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Pastori Reino Letonsaari, kts. Pitkärannan srk.

SV:n pj. Valentina Elisejeva, 186750 Karelija, Sortavala, Druzhba Narodov 3-22.

Srkneuv. varapj. Lilja Lisovskaja, 186750 Karelija, Sortavala, Karjalankatu 29-13.

25. TERIJOKI

Terijoen seurakunta on perustettu 30.11.1904 Terijoen kylän seurakunnan kokouksen pyynnöstä. Kivikirkko rakennettiin v. 1907-1908 arkkitehti Josef Stenbeckin suunnitelmien mukaan.

Virallisesti seurakunta lakkautettiin v. 1949 ja kirkosta on tehty elokuvateatteri. Pitkän ajanjakson jälkeen ensimmäinen jumalanpalvelus pidettiin 25.12.1990. Vuonna 1991 rekisteröitiin Terijoen kaupungin seurakunta.

Diakoni Mauri Näsänen, Ravikatu 14, 53500 LAPPEENRANTA.

srk. 189642 S.Peterburg, Beloostrov, Tsentralnaja ul 10.

Diakoni Aleksandr Kudrjajtsev.

SV:n pj. Sergei Sergushenko.

26. TOKSOVA

Toksovan seurakunta perustettiin Ruotsin vallan aikana n.v. 1625. Sen kirkon venäläiset polttivat v. 1703-04.

Pastori Ahlström perusti kirkon rakennuskassan v. 1857. Tämän kassan varoilla rakennettiin Aleksanterin kirkko, joka valmistui vuonna 1887. Siinä oli 1136 istumapaikkaa.

Kirkko otettiin pois seurakunnalta 1936 ja tehtiin klubiksi. Kirkkoa korjataan parhaillaan.

Kirkko, 188664 Leningradskaja obl., Vsevolozhkij raion, Toksova, ul. Sovetov 45.

Pastori Eero Halme, Tuohikoivuntie 14 A, 00720 HELSINKI.

SV:n pj. Eino Lankinen.

27. TUUTARI

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Nikolai Peigolainen, 188331 Leningradskaja obl., Lomonosovskij raion, Villozider 16.

28. TYRÖ

Tyrön seurakunta Kronstadinlahden etelärannalla kuului alkuaan Tuutariin, tuli 1642 itsenäiseksi seurakunnaksi, johon vuoteen 1750 luettiin myös Kronstadt. Puinen kirkko rakennettiin vuonna 1749 keisarinna Elisabetin toimesta. Uusi kivikirkko, jossa oli 700 istumapaikkaa valmistui Keisari Nikolai I:n raha-avun turvin v. 1831.

Kirkko suljettiin v. 1936 ja tehtiin elokuvateatteriksi. Nyt kirkkoa korjataan.

Pyhän Johanneksen kirkko, 189510 S.Peterburg- Lomonosov, ul. Kirotsnaja 14.

Seurakunnan hoitaja Jukka Repo, c/o Etelä Saimaan Kl., Raatimiehenkatu 3, 53100 LAPPEENRANTA.

Sihteeri Vihtori Tikkanen, taloudenhoitaja Meeri Sirovarova.

SV:n pj. Gennardi Loikkanen.

29. VIIPURI

V. 1799 Viipuriin rakennettiin Pietari-Paavalin kirkko, jossa toimi saksalainen ja ruotsalainen seurakunta. Talvisodan aikana 1939-40 Neuvostoliitto valtasi Viipurin alueen ja seurakunnan toiminta lakkautettiin. Kirkkorakennuksesta tuli merisotaväen klubi.

Seurakunta on uudelleen rekisteröity v. 1990 ja kirkkorakennus palautettu käyttöön 1991. Kirkko korjattiin vuonna 1992.

Kirkko 188900 Vyborg, Teatralnaja 5.

Pastori Aino Kymäläinen, Kansakoulukatu 5 B 24, 00100 HELSINKI.

Diakoni Denis Nitko.

SV:n pj. Nikolaj Toming.

KOIVISTON KAPPELISEURAKUNTA

Kirkon korjaus suunnitteilla.

Pastori Jorma Kallio, Etelätie 31, 15610 LAHTI.

30. VOLOSOVA

Jumalanpalvelukset pidetään vuokratiloissa.

Pastori Arvo Soittu (osan aikaa) kts. Kolppanan srk.

Sv.n pj. Leonard Kazakov, 188410 Leningradskaja obl., pos. Volosova,
Sovetov 9-4.

Jatkuvasti kokoontuvat ei- rekisteröidyt seurakunnat

JAAMA (Kingisepp, Jamburg).

Aleksander Ruotsi, B. Sovetskaja 42, Arvo Survo kts. Kupanitsan srk.

KEMI, KARJALA

Impi Kieviläinen, Ul. Leninan d. 3 kv.90, 186600 Kem RK.

PIHKOVA

Helvi ja Kauko Taskinen, 180000 Pskov, Sovetskaja 64-38.

SEKESA

Olavi Raassina, Särkkäläntie 45 C, 81720 LIEKSA.

VÄRTSILÄ

Erkki Lintunen, 826550 VÄRTSILÄ.

RUSKEALA

Ent. Pappila, jumalanpalvelus ja majoituspaikka.

Kalevi Keinänen puh 973-415585.

Yhteistyön periaatteet Inkerin kirkon kanssa

Suomen kirkon järjestöillä on erityinen Inkeri-neuvottelukunta, jossa on mukana niitä kirkollisia järjestöjä ja kirkon keskuksia, joiden toiminnassa yhteistyö Inkerin kirkon kanssa on merkittävällä sijalla. Sen yhteistyöperiaatteita ja toimintatapoja on syytä noudattaa myös Eläkeliiton ja Inkerin kirkon välisissä suhteissa.

Yhteisten pelisääntöjen ja toimintatapojen tarkoituksena on tukea Inkerin kirkkoa sen kehittyessä täysivaltaisena jäsenenä luterilaisten kirkkojen perheessä. Näin turvataan keskinäinen avoimuus ja luottamus. Tavoitteena on myös yhteistyö Eläkeliiton ja Inkerin kirkon kesken, tarpeettoman keskittämisen välttäminen yhteistyössä sekä byrokratian karttaminen.

Yhteisten pelisääntöjen avulla voidaan ottaa paremmin huomioon Inkerin kirkon toistaiseksi rajalliset voimavarat ja estää sellaiset yhteistyöesitykset, jotka eivät jäsenny Inkerin kirkon ja sen seurakuntien suunnitelmiin. Näin voidaan välttää myös sellaiset avustustoiminnan muodot, jotka jäävät Inkerin kirkon ja sen seurakuntien taloudenpidon ulkopuolelle. Voimavarojen järkevä ja yhteinen käyttö on välttämätöntä yhteistyössä.

Yhteistyön periaatteissa korostetaan myös, että suunnittelun ja hankkeiden käytännön toteuttamisen kannalta on tärkeää luoda kummallekin osapuolelle kokonaiskuva suomalaisten osapuolten ja Inkerin kirkkojen yhteistyöstä. Tähän kuuluvat myös Venäjän suomalaisia koskevat valtioiden väliset hankkeet ja sopimukset.

Kaiken Suomesta Inkerin kirkon kanssa tehtävän yhteistyön on jäsennyttävä Inkerin kirkon hyväksymiin kokonaissuunnitelmiin, joista osa on vielä alkuvaiheessa.

Samaten pidetään tärkeänä, että yhteistyö niveltyy jo olemassa oleviin kirkon elämää sääteleviin ohjeisiin. Yhteistyössä on kunnioitettava ja tuettava Inkerin kirkon ja seurakuntien päätöksentekojärjestelmiä ja niiden tekemiä hallinnollisia päätöksiä.

Eläkeliiton kannalta nämä periaatteet merkitsevät sitä, että projektimme varojen hoito kulkee myös omien järjestöpäätöstemme mukaisesti Kirkon Ulkomaanavun kautta. Samalla pyrimme voimavarojen yhteiseen ja järkevään käyttöön.

Myöhemmin kun Inkerin apu-projektimme etenee ja Inkerin kirkon valmiudet lisääntyvät - osin myös Eläkeliiton tukeman koulutuksen ansiosta - on suorassakin yhteistyössä muistettava nämä säännöt ja periaatteet. Ennen muuta on muistettava, että rahaliike kulkee kokonaisuudessaan KUA:n kautta.

Kirjallisuutta

ELÄMÄKERRAT

Inkerinmaalla; muistoja Inkerinmaasta ja kansoista sanoin ja kuvin (Karisto 1989).

Matti Kolomainen: **Pojat ja vunukat**. Inkeriläisen suvun historia (Ristin Voitto 1990).

Aatami Kuortti: **Kirkossa, keskitysleirissä, korvessa**. Inkeriläispapin muistelmia (Gummerus 1989).

Pekka Laaksonen, Sirkka Mettomäki (toim): **Inkerin teillä** (SKS 1990) Inkeri-aiheisia artikkeleita, runoja, matkakertomuksia, päiväkirjan lehtiä ja valokuvia).

Juhani Läärä: **Jää hyvästi Inkerimaa** (Gummerus 1982).

Eeva Mesiäinen: **Maria Kajavan pitkä taival** (Karas Sana 1990).

Pekka Mutanen: **Poika Markkovan kylästä** (Karjala-kustantamo 1983).

Elli Ojala: **Pelastunut albumi** (Tammi 1991).

Lyyli Ronkonen: **Inkerini, isänmaa kallis** (Gummerus 1990).

Lyyli Ronkonen: **Laps´ Inkerin: muistojen Inkeri Stalinin hirmuvallan alla** (Gummerus 1989).

Birger Thuresson: **Inkerin lilja. Pakolaistytön tarina** (Ristin Voitto 1986).

Aale Tynni: **Inkeri, Inkerini** (WSOY 1990).

HISTORIA

Martti Hirvonen: **Inkerin ja Vatjan kansojen kehityskaari** (Historian tutkimuksia 4, Joensuun yliopisto).

Inkerin suomalaisten historia (Inkeriläisten sivistyssäätiö 1969).

Kimmo Keskinen, Veli-Matti Sopanen, Heino Voutilainen: **Inkerin kansan murrosvaiheet uudella ajalla** (Historian tutkimuksia 4, Joensuun Yliopisto).

Helena Miettinen: **Inkeriläiset, maaton kansa** (Tammi 1989).

Pekka Nevalainen, Hannes Sihvo: **Inkeri. Historia, kansa, kulttuuri** (SKS, Pieksämäki 1991).

Hannes Sihvo: **Inkerinmaalla** (Karisto 1989).

Erkki Tuuli: **Inkeriläisten vaellus** (WSOY 1988).

KIRKKO

Sam Dahlgren: **Vainottu kirkko** (1990).

Aatami Kuortti: **Inkerin kirkon yö ja aamu** (Jyväskylä 1990).

Mikko Kolomainen: **Inkerin toisinajattelijat. Muistelmia Inkerin vapaiden herätysliikkeiden syntyvaiheista** (Ristin voitto 1989).

Aarno Lahtinen, Teuvo Laitala, Ernst Chr. Suutner: **Usko, toivo ja vallankumous** (Keuruu 1991).

Arvo Survo: **Neljäs tuuli, otteita inkeriläispapin Arvo Survon puheista** (Lasten keskus 1990).

Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon kirkkojärjestys: **Inkerin evankelis-luterilainen kirkko** (Pietari 1992).

LEHDET

Carelia (ent. Punalippu) lehti käsittelee paljon muutakin kuin Inkeriä. Karjalan ASNT:n kirjailijaliiton lehti on nykyisin myös Karjalaisen kulttuuriseuran, Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton ja Vepsän kulttuuriseuran julkaisu.

Ingria, Ruotsin inkeriläisten kulttuurilehti.

Inkere-lehteä julkaisee Viron inkerinsuomalaisten liitto.

Inkeriläisten viesti on perustettu 1958. Lehti leviää sekä Suomen ja että Ruotsin inkeriläisten keskuuteen.

Inkerin kirkko lehti on Inkerin kirkon julkaisu.

Inkerin kulttuurikanava on Inkerin kulttuuriseuran jäsenlehti.

Maatalousviesti on Inkerin maatalousopiston lehti.

Verso on Inkerin ja Karjalan lehti suomensukuisista kansoista.

Omal' maal' Inkeri -lehteä julkaisee Inkerin liitto.

Inkerissä kaivataan suomenkielisiä kirjoja ja lehtiä. Se on todettu myös koulutuksessa.

Inkeriläisten järjestöt

INKERILÄISTEN YHDISTYS ry (nimi muuttuu Suomen Inkeri-liitoksi) on vanhin Suomessa toimivat inkeriläisyhdistys. Se perustettiin vuonna 1934. Yhdistys on tarkoitettu inkeriläisille ja heidän Suomessa asuville jälkeläisilleen. Paikallisosastoja on 5 (Helsinki, Turku, Lahti, Hyvinkää ja Rauma). Yhdistys julkaisee Inkeriläisten viesti - nimistä lehteä.

INKERIN KULTTUURISEURA on v. 1993 perustettu yhdistys joka pyrkii edistämään inkeriläisen kulttuurin säilymistä ja leviämistä Suomessa. Seuran toiminnan tavoitteena on koota yhteen eri taiteenalojen edustajat, harrastajat ja Inkerin ystävät.

KANSAINVÄLINEN YSTÄVÄSEURA FAMILIA CLUB ry pyrkii helpottamaan suomalaisten ja ulkomaalaisten tutustumista toisiinsa järjestämällä mahdollisuuksia monipuoliseen toimintaan.

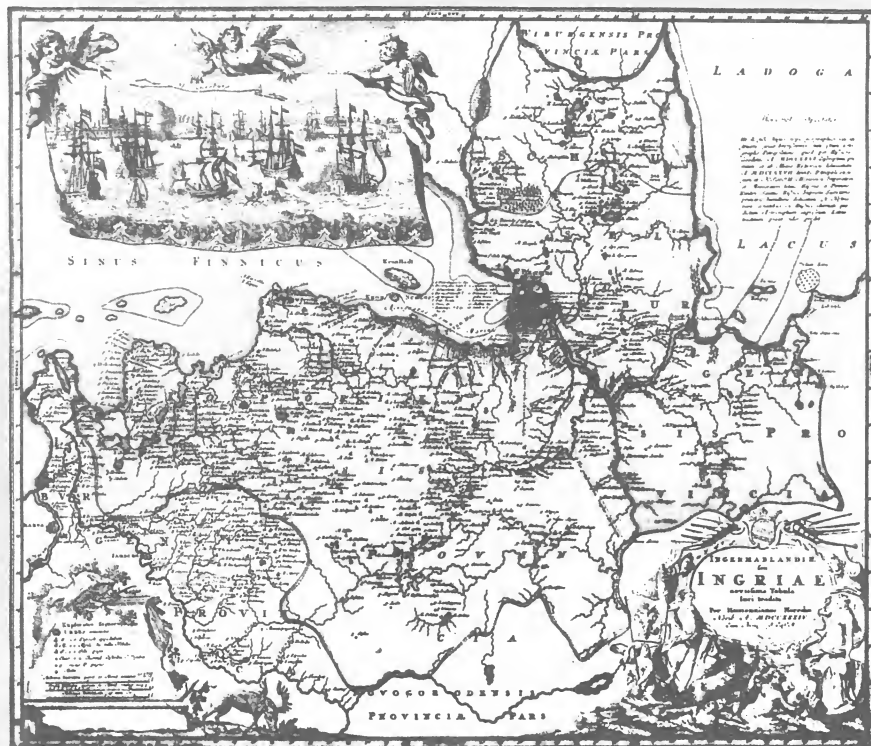
SUOMI-INKERI-SEURA on vuonna 1989 perustettu inkeriläisyydestä kiinnostuneiden ystävyysseura, jonka kautta kanavoidaan mm. suomalaisten vapaaehtoista auttamistoimintaa inkeriläisten hyväksi. Seuran toimisto on Helsingissä.

SUOMI-SEURA ry on 1927 perustettu ulkosuomalaisten edunvalvontajärjestö, jolla on yli 50 000 jäsentä eri puolilla maailmaa. Seura on sitoutumaton. Seura vahvistaa ulkosuomalaisten yhteyksiä Suomeen ja suomalaiseen kulttuuriin sekä puoltaa heidän etujaan ja edistää samalla suomalaisten yhteyksiä ulkosuomalaisiin.

PAKOLAISNEUVONTA ry:n lakimiehet antavat oikeudellista apua ja neuvontaa turvapaikanhakijoille, pakolaisille ja muille ulkomaalaisille.

ULKOMAALAISTEN KRIISIKESKUS palvelee kaikkia Suomessa asuvia ulkomaalaisia ja heidän perheitään psykososiaalisissa vaikeuksissa.

Venäjällä ja Virossa toimivien INKERIN SUOMALAISTEN LIITTOJEN ensisijaisena tavoitteena on tukea inkerinsuomalaisten omaa kieltä, kulttuuria ja identiteettiä sekä toimia kattojärjestönä paikallisille inkeriläisjärjestöille.

Inkeri

Opas opintokerhoille
ja Inkeristä kiinnostuneille

Julkaisija:	Eläkeliitto ry
ISBN:	952-9880-02-2
Ladonta ja taitto	Seppo Suominen
Paino:	Loimaan Kirjapaino Oy. 1995
Kannen kuva:	Inkerinmaan kartta vuodelta 1783 kirjasta "Inkeri. Historia, Kansa, Kulttuuri."

AUTA

**MEITÄ AUTTAMAAN INKERIN
VANHUKSIA INKERINMAALLA
ELÄKELIITTO**

OKO ARKADIA 500001-251775

Eläkeliiito

Keskustoimisto
Annankatu 31-33 C 36
00100 Helsinki
90-693 2277

Lehmirannan
Lomakeskus
25170 Kotalato
924-376 300 •

Haukirannan
Lomakeskus
51600 Haukivuori
955-412 390

Lomakeskus
Karemajat
95600 Ylitornio
9695-315 51